

ד"ר מ. אבידני

איטלקית

פרקי דקדוק • שיחון

מהדורה שניה מתוקנת
בעריכת
פרופ' דנטה לאטס

תל-אביב, תשי"ח

210532

Dr. M. AVIDANI

MANUALETTO DI

LINGUA ITALIANA

GRAMMATICA • VOCABOLARIO

SECONDA EDIZIONE
riveduta e corretta
dal
Prof. DANTE LATTES

TEL-AVIV 1945

SC
Box
A-78
1975

איטליה (ידיעות סטטיסטיות קצרות)

המצב הגיאוגרפי: איטליה תופסת את כל אי האפנינים עם האיים הסמוכים ועמק הפו, לירכתלי האלפים, הארץ לרוב הררית, גובה האפנינים מגיע ל-2000 מטר ומעלה, הנהרות הגדולים: בצפון — פו עם הנהרות המתחברים אליו (טאנארו, טיצ'ינו, אדה, אוליו), אדיגיה ופיאבה, במרכז — ארנו הזורם ליד פירנצה, טיבר אשר על גדותיו שוכנת רומא. אגמים: באלפים — מג'ורה, גארדה, קומו; בהרי האפנינים — ברצ'יאנו, אלבנו ונאמי. שטחה של איטליה — 310.000 ק"מ מרובעים, אורך גבולותיה היבשתיים — 1.900 ק"מ, הימיים — 4.150 ק"מ. האוכלוסייה: 45.600.000 נפש, רובם נוצרים קתוליים. מספר היהודים

תקן מעוירת:

בעמ' א' (בפרק על איטליה), שורה 10
צריך להיות: 50.000.
בעמ' 40, טור ב', שורה 22 צריך
להיות: un paio.
בעמ' 55, טור א', שורה 8 צריך להיות:
Il riscaldamento - חימום.

עוים — 2 מיליונים. שטח היערות — 6 מיליונים הקטרים (1 הקטר = 10 דונאם).
התחבורה: קווי התחבורה מפותחים (ארץ התיירות). מסלול-הברזל — 23.000 ק"מ, הרכבות ברובן מוגעות בכח החשמל. כבישים למעלה מ-200.000 ק"מ הצי — למעלה מ-1000 יחידות גדולות, בעלות טונאז' כללי — 1.600.000 טונות.

החינוך: חובת חנוך בגיל 6-14. בתי-הספר העממיים ונגייהילדים — 6 מיליונים תלמידים, בתי-הספר התיכוניים — 600.000 תלמידים, ב"ב אוניברסיטאות (מהן העתיקות שבאירופה — בבולוניה, בפאדובה ובפרוג'יה) 80.000 תלמידים, מהם רבים מחוץ לאיטליה.
מספרים אלה הם לפי המצב שלפני המלחמה. ברור, כי עקב פעולות המלחמה על אדמת איטליה נשתנו פני הדברים בהרבה.

תוכן הענינים:

- א איטליה (ידיעות סטטיסטיות) — — — — — א
- ב היהודים באיטליה — פרופ' דנטה לאטס — — — — — ב-ד
- ג פרקי דקדוק: המבטא; ההטעמה; תרגילי קריאה; התווית; שם העצם; שם-התואר; הכינויים; המספרים; הפעל; רשימת פעלים בלתי-סדירים — — — — — 1-28
- ד שיחון: ברכות; פגישה; אי זו הזרך; ביקור בעיר; הביקור; לשונות זרות; האקלים; הדירה; גיל, תאריך; השעה; ארוחת-הבוקר; ארוחת-הצהרים; חלוף כספים; קניות שונות; החייט; הסנדלר; הספר; במכבסה; בית-מסחר ספרים; כתיבת מכתב; הרחיצה; בריאות, רופא; הנסיעה; יהדות, ציונות; בשרות הצבא — — — — — 29-47
- ה מלון קצר: התבל והאדמה; הזמן; האדם וגופו; בעלי-חיים; החושים והסגולות הנפשיות; חלקי לבוש; העיר; הבית; פרי; נסיעה; תחבורה; מקצועות; תארים; שמות גיאוגרפיים; המלחמה; שמות-עצם; שמות-תואר — — — — — 48-60

כל הזכויות שמורות
Copyright by Dr. M. ALTBAUER, Tel-Aviv, Palestine.

SC
Box
A-78
1975

איטליה (ידיעות סטטיסטיות קצרות)

המצב הגיאוגרפי: איטליה תופסת את כל אי האפנינים עם האיים הסמוכים ועמק הפו, לירכתי האלפים, הארץ לרוב הררית, גובה האפנינים מגיע ל-2,000 מטר ומעלה. הנהרות הגדולים: בצפון — פו עם הנהרות המתחברים אליו (טאנארו, טיצינו, אדה, אוליו), אדיגיה ומיאבה, במרכז — ארנו הזורם ליד פירנצה, טיבר אשר על גדותיו שוכנת רומא. באגמים: באלפי — מג'ורה, גארדה, קומו; בהרי האפנינים — בראצ'אנו, אלבנו ונאמי. שטחה של איטליה — 310,000 ק"מ מרובעים, אורך גבולותיה היבשתיים — 1,900 ק"מ, הימיים — 4,150 ק"מ. האוכלוסיין: 45,600,000 נפש, רובם נוצרים קתוליים. מספר היהודים לפני המלחמה: 150,000.

הערים הגדולות: עיר הבירה — רומא (1,327,000 תושבים); מילאנו (1,100,000); נאפולי (900,000); טורינו (650,000); ג'נובה (640,000); פאלרמו (410,000); פירנצה (330,000); בולוניה (270,000); ונציה (270,000); קטניה (250,000); טריאסטה (250,000).

התעשייה: טקסטיל; משי — 1,063 מפעלים, התוצרת — 2,740 טון משי ב-1938; כותנה — 938 מפעלים וחצי מיליון נולים; צמר — 719 מפעלים ולמעלה ממיליון נולים. תעשייה כימית; תעשיית מצרכי-אוכל, ביחוד גבינה ואטריות; כרמים; תעשייה כבדה בצפון הארץ, בתי חרושת למכוניות, מנועים ונזמי מלאכותי. ס"ה העסקים בתעשייה — 4 מיליונים פועלים. המסחר: האימפורט (ב-1938) — 11¼ מיליארד לירות איט., האקספורט — 10½ מיליארד.

החקלאות: מספר העסקים בה ובמפעלי-לואי — 8¾ מיליון איש. השטח המעובד: 18¼ מיליון אקרים (1 אקר=4 דונאם) לגידול תבואות, אורז, תפוחי-אדמה וסלק-סוכר; 2,9 מיליון אקרים לירקות; 2,4 מיליון אקרים לברגים, 2 מיליונים לזיתים, ראשי בקר — 7½ מיליונים; צאן: כבשים — 10 מיליונים, עזים — 2 מיליונים. שטח היערות — 6 מיליונים הקטרים (1 הקטר = 10 דונאם). התחבורה: קווי התחבורה מפותחים (ארץ התיירות), מסלולי-הברזל — 23,000 ק"מ, הרכבות ברובן מונעות בכח החשמל. כבישים למעלה מ-200,000 ק"מ. הצי — למעלה מ-1000 יחידות גדולות, בעלות טונאז' כלי — 1,600,000 טונות.

החנוך: חובת חנוך בגיל 6-14. בבתי-הספר העממיים ונגייהילדים — 6 מיליונים תלמידים, בבתי-הספר התיכוניים — 600,000 תלמידים, ב-26 אוניברסיטאות (מהן העתיקות שבאירופה — בבולוניה, בפאדובה ובפדוניה) 80,000 תלמידים, מהם רבים מחוץ לאיטליה.

מספרים אלה הם לפי המצב שלפני המלחמה. ברור, כי עקב פעולות המלחמה על אדמת איטליה נשתנו פני הדברים בהרבה.

תוכן הענינים:

- א איטליה (ידיעות סטטיסטיות) — א — — — — —
- ב היהודים באיטליה — ב — — — — —
- ג פרקי דקדוק — ג — — — — —
- העצם; הפעלים
- ד שיחון: בר לשונות ארוחת החייט; כתיבת יהדות, יהדות
- ה מלון קצר החושני פרי; המלחמה

כל הזכויות שמורות
Copyright by Dr. M. ALTBAUER, Tel-Aviv, Palestine.

היהודים באיטליה

באיטליה ישבו היהודים כבר בימי הרומאים, בסוף התקופה שלפני הנצרות. ברומא כתב יוסף בן מתתיהו (יוסיפוס פלאוויוס) (105-37) את ספריו על "מלחמת היהודים" נגד הרומאים. ברומא ישב מתיא בן חרש במאה השנייה לספירתם ולימד תורה בבית-מדרש שלו. יהודי רומא זיכרו אז יווגית ולאטינית, כפי שמעידות הכתובות על הקברים העתיקים מאותה תקופה.

בתחילת ימי הביניים היתה איטליה מוכזז לתרבות עברית וממנה נפוצה בשאר ארצות אירופה. בקהילת אפוליה באיטליה הדרומית התחילה הלשון העברית לקום לתחייה אחרי שנשכחה כמעט מלב היהודים. במאה התשיעית קמו באיטליה הדרומית הפייטנים העבריים הראשונים, ובהם אמיתי מאוריה ובנו שפטיה; פייטנים אחרים נמצאו בערי אוטראנטו, בארי, טראני, רומא ולוקא במאות ה'ז' וה'ח'. עוד במאה ה'ז' היה שגור בפי יהודי צרפת הפתגם "כי מבארני תצא נורה ודבר ה' מאוטראנטו".

אף לימוד התלמוד התחיל באפוליה ומשם עבר לערים שבאיטליה המרכזית, רומא ולוקא, ומשפתח ר' קלונימוס מלוקא הביאה אותו לגרמניה. במאה העשירית נכתבה באיטליה הכרוניקה העברית הידועה "ספר יוסיפון". ברומא חיבר נתן בן יתיאל את המלון הראשון ללשון התלמוד, "הערך", בו נערכו כל המלות, הדבורים, העינים הקשים שבתלמוד ובמדרשים על-פי סדר אלפא-ביתא, ומובן המלים הארמיות מפורש לא רק בעברית אלא לפעמים אף באיטלקית.

בימי שלטון הכנסייה נגזרו גזירות קשות על היהודים (שריפת התלמוד, אונת הקלון, כליאה בגיטו). בכל זאת היתה איטליה אחרי המאה ה'ז' לארץ מפלט ליהודים הנרדפים או המגורשים שביחד ארצות אירופה רבים הגיעו לחופשי מצרפת, גרמניה, מאוסטריה, מספרד ומפורטוגאל, ומצאו את מקלטם בערי רומא, ווינציה, פירארה, פדואה וליוורנו. לעומת זאת גורשו היהודים בשנת 1492 מערי סיציליה ובשנת 1505 ממדינת גיאפולי, בימי שלטון ספרד באיטליה הדרומית.

בתקופת התחייה (רינוסאנס) באו שוב ימי שגשוג ליהודי איטליה. בין האישים המפורסמים שבתקופת הזהב להשכלה העברית באיטליה יש להזכיר את עמנואל הרומי (משורר בעל "מחברות"), ר' עובדיה מברטיגורא (מפרש המשנה), יהודה אברבנאל (פילוסוף בעל "ויכוח האהבה"), יהודה אריה ממודינה (משורר ומטיף), יצחק למפורנטי (בעל "פתח יצחק" אנציקלופדיה על התלמוד), עזריה מן האדומים (מחבר הס' "מאור עינים"), משה חיים לוצאטו (חלוץ הספרות העברית החדשה), והאחים המשוררים אפרים ויצחק לוצאטו.

באיטליה פרחו לראשונה הספרות הדרמטית העברית, במאות ה'ז' וה'ח' (הדוגמה הראשונה היא "צחות בדיחותא דקידושין" מאת יהודה סומו פורטאליאנוני).

מן המאה ה'ז' עד המאה ה'י' חלה ירידה במצב החוקי והרוחני של יהודי איטליה. זו תקופה של הגבלות ורדיפות, כליאה בתוך חומות הגיטאות שנקבעו ליהודים בערים הגדולות (רומא, ווינציה, פירנצה וכו').

כיבוש איטליה על-ידי הצרפתים בתקופת המהפכה ומלחמת נפוליאון הביא עמו חופש ליהודי איטליה הצפונית והמרכזית. עם מפלת נפוליאון הוזזו היהודים, בדרך כלל, למצבם הקודם.

שנת ה'תר"ט, 1848 («אביב העמים») הקלה קצת על מצבם. יהודים רבים השתתפו בתנועות המרד. באותה שנה ניתן שיווי-זכויות ליהודים בפיאמונטה מאת מלכי בית סאבויה. אחרי מלחמת התקומה (האחדות המדינית, 1859) קיבלו היהודים שיוון מוחלט ליתר האזרחים.

הספרות העברית ולימוד התורה לא פסקו באיטליה גם במאות ה'י"ח וה'י"ט. בימי ההשכלה לא נפקד מקום היהדות האיטלקית בין החכמים והסופרים העבריים. הגדול שבהם הוא שמואל דוד לוצאטו (מדקדק, פרשן המקרא ופייטן) ודמות מצויינת היא המשוררת רחל מורפורגו. בתחומי הפילוסופיה וחכמת הקבלה ראוי לזכרון מיוחד הרב אליהו בן אמוזג מליוורנו.

במאה ה'י"ט היו באיטליה שני בתי-מדרש לרבנים: האחד בפדואה (1865 — 1829) שם הפיץ תורה שד"ל, והשני בליוורנו, בו שימש כמורה החכם בן אמוזג. בית-המדרש לרבנים שבפדואה עבר, אחרי אחד איטליה, לעיר הבירה רומא. ממנה לפירנצה, ובשנת 1934 חזר לרומא.

מספר היהודים באיטליה לא היה גדול בשום זמן ובזמן האחרון נמצא בקו הירידה. בשנים שלפני המלחמה היה מספרם כ-50,000 (לפי המפקד הרשמי בשנת 1931 היה מספרם הכללי 47,825). מהם הרוב בערים הגדולות. הקהילות החשובות נמצאו ברומא, מילאנו, טורינו, טריאסטה, פירנצה, וינציה, ליוורנו, פירארה. בזמנם איטליה לא נמצאו יהודים מאז הגירוש במאה ה'ז' עד לאחר שחרור איטליה מעול הזרים ותקומתה כמדינה מאוחדת ותפשית. קהילות חדשות נוסדו אז בבולוניה ובגיאפולי.

למרות מספרם הקטן תפסו יהודי איטליה מקום חשוב ויזכר בחיים הכלכליים, הרוחניים והמדיניים (בעלי תעשייה, בנקאים, פרופסורים באוני-ברסיטאות, סופרים ומשוררים, מוסיקאים, ציירים, צירים בפארלאמנט וסיגטורים אף חברים בממשלה, ראשי-צבא ושרי-צבא). בעקבות האימאנספאציה באה התבוללות. סייג להתבוללות היה הרעיון 'הציוני' שחדר בקרב יהודי איטליה בשנת 1898 אחרי הקונגרס הראשון. לראשונה תמך בציונות העתון Corriere Israelitico בטריאסטה, זאתריו בא — L' Idea Sionista בעיל מודינה והשבועון — La Settimana Israelitica בפירנצה. תוך התמוגות העתונים הראשון והשלישי נולד בשנת 1916 השבועון "ישראל" בעריכת דניטה לאטס וא. פאציפיצי, שהאריך ימים עד סוף 1938 ולחם את מלחמת התחייה הלא-מית והרוחנית ללא ליאות. ביזמת העורכים הג'ל יצא גם הירחון לספרות,

ה ת ב ט א LA PRONUNCIA

אלפאביתא. — האלף-בית האיתלקי מורכב מן האותיות הבאות:

a b c d e f g h i l m n
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ
o p q r s f u v z
ז'יטא וו או טי אפסה אררה קן פי או

האותיות j, k, w, x, y מופיעות רק במלים זרות.

האות	שם האות	המבטא	דוגמאות
a	א	א	
b	בי	ב	
c	צ'י	ק	לפני a, o, u ולפני כל קונסוננט, למשל: carne (קרנ) — בשר; colpo (קולפו) — יריה, מכה; creare (קריאר) — ברוא.
		צ'	לפני e, i למשל cicerone (צ'יצ'ירו) — מורה-דרך.
			ch לפני e, i = ק, למשל: chi (קי) — מי; chiosiro (קי'וסירו) — מזנר; che (ק) — מה.
			ci בצירוף a, o, u = צ', צ'ו, צ'ו, למשל: camicia (קמיצ') — כותנת.

למדע, להיסטוריה ולאמנות Rassegna Mensile di Israel בשנות 1925—1938, והירחון "ישראל לגערים" לילדי היהודים באיטליה בשנות 1920—1938.

ליד העתונים נוצרה הוצאת-ספרים "ישראל", שפירסמה ספרים על נושאים יהודיים בלשון האיטלקית, ובהם חיבורים מקוריים ותרגומים מן העברית (אחד העם, ש. י. עגנון, ביאליק) או מן הגרמנית ("שבעה גאומים על היהדות" ו"אגדת העבלים-טוב" מאת מ. בובר) וכו'. בין הספרים על הציונות ראויים לזכרון: "אוטואימנטיפאציה" לפינסקר, גאומים קונגרסאיים של הרצל, גורדאו, וייצמן, סוקולוב, וספר אחד הכולל את גאומי החשובים של פרום וייצמן, ספרים אחרים יצאו בהוצאות ספרים איטלקיות ביוזמת ד"ר מ. בילינסון ז"ל וכתוב טורים אלה שפעלו יחד בציונות האיטלקית בשנות 1919 — 1924. בשנת 1928 יצאה ברווא היסטוריה של הציונות מאת דנטה לאטס בשני כרכים. חברות לתרבות יהודית נוסדו בערים הגדולות באיטליה ויצרו יחד "התאחדות חברות התרבות העבריות" לשם הרצאות, גשפים, מועדונים ולהוצאת ספרים.

המשטר הפאשיסטי לא סגן בזכויות היהודים באיטליה. בשנת 1930 פרסמה הממשלה חוק חדש על הקהילות ועל ארגונם החוקי והחיובי ויצרה "התאחדות של קהילות ישראל באיטליה", הקיימת עד היום. רק בסוף שנת 1938, עקב ברית הפאשיזם עם גרמניה הנאצית, הורע מצב היהודים: החלו הגבלות והיהודים הורחקו מן החיים המדיניים והתרבותיים של המדינה. החוקים האנטישמיים המריצו רבים לעזוב את איטליה — מהם שעלו ארצה והשתקעו בה (כ־600 נפש). עם כניעת איטליה למדינות הברית הוחזרה החירות ליהודים והחילים העברים מבשרים להם, יחך עם שחרורם האזרחי, את תקומת העם העברי בארץ-ישראל.

יהודי איטליה מדברים איטלקית ככל תושבי המדינה. בשום זמן לא היתה בפיהם לשון מיוחדת, בדומה ליהודי אירופה המזרחית, המדברים יהודית או ליהודי סאלוניקי והמזרח הקרוב המדברים לאדינו. היהודים שבאו מספרד ומפורטוגאל אחרי הגירוש זיכרו אספניולית ופורטיגוזית. הם השתמשו בהן עד למחצית-המאה שעברה (למשל בליורנו) אף בדרשות בבית-הכנסת ובתרגום התפילות, ההפטרות וההגדה של פסח. דיאלקט איטלקי מיוחד היה ליהודי איטליה במרכזיהם השונים, ובו מלים וביטויים ששאלו מן הלשון העברית או מן הלשון האיטלקית העתיקה שגשתמרה בפיהם. דיאלקטים יהודים כאלה היו שגורים בגיטאות איטליה. האופיני והעשיר ביותר שבהם היה הדיאלקט, שנשמר בפי יהודי רומא עד הימים האחרונים.

שלושה מלונים איטלקיים-עבריים ועבריים-איטלקיים, על לשון התנ"ך, יצאו לאור באיטליה במאה שעברה ומחבריהם היו מ. ריקאנטי, א. לוצאטי, והחכם ישראל קושטא מליורנו.

פרופ' דנטה לאטס.

האות	שם האות	המבטא	דוגמאות
h	אָקָה	—	אות זו אינה שייכת בעצם ליאלף-בית" ואין מבטאים אותה. היא משמשת אך ורק לשמירת ההגה הגרוני של האותיות c ו-g לפני e ו-i (עיין לעיל) וכדי להבדיל בכתיב בין מלים אחדות, בעלות אותו ההגה ופירוש שונה, כגון: ho (או) - יש לי o (או) - או; hanno (אָנָנו) - יש להם anno (אָנָנו) - שָׁנָה.
i	אִי	אִי	
l	אֶלְה	ל	
m	אָמָה	מ	
n	אָנָה	נ	
o	אֹו	אֹו	
p	פִי	פ	
q	קו	קו	(דלא קו), למשל: quattro (קוֹאַטְטוֹרִו) - ארבע.
r	אָרְה	ר	
s	אָסָה	ז	1) כל s impura (היינו s' בצירוף קונסוגנט אחריה) לפני הצלילים, זאת אומרת: s + b, d, g, l, m, n, r, v למשל; sbaglio (זְבֶלְיוֹ) - טעות; svizzero (זְוִיצֶרוֹ) - שווייצרי; sradicare (זְרִדִיקָר) - לעקור מן השורש. 2) לרוב בין שתי תנועות, למשל: paese (פֶּאִיזֶ) - ארץ; chiesa (קִיאֹז) - כנסייה; peso (פֶּיזוֹ) - משקל.

האות	שם האות	המבטא	דוגמאות
d	דִי	דִי	
e	אֶ	אֶ	
f	אָפָה	פ	
g	גִי	ג	לפני a, o, u ולפני כל קונסוננט, למשל: grande (גְרַנְדֶ) - גדול; largo (לָרְגוֹ) - רחב; bottega (בוֹטֶטֶגָה) - חנות.
g'		ג'	לפני e, i למשל: genitori (גֵנִיטוֹרִי) - הורים; cugino (קוֹגִינוֹ) - בן-דוד. gh לפני e, i = e, i, g, למשל: botteghe (בוֹטֶטֶגָה) - חנויות; aghi (אָגִי) - מחטים. gl בצירוף a, o, u = a, o, u, g, l, למשל: giardino (גִ'ארְדִינוֹ) - גן; giovane (ג'וֹוַנֶ) - צעיר; giusto (ג'וֹסְטוֹ) - נכון. gli בצירוף i, ie, -ia, -io, -iu = i, i, e, l (ל רכה, חכית) כמו bl ברוסית, למשל: figlio (פִלְיוֹ) - בן; battaglia (בַטַטַלְיוֹ) - קרב; figliuoli (פִלְיוֹאֹלִי) - בנים. gli, egli (אֶלִי, לִי) - הם. יוצאים מן הכלל: negligenza (נֶגְלִיגֶנְצָה), glicerina (גִלִיצֶרִינָה), anglicismo (אֶנְגִלִיצִיזְמוֹ) - ג'פני כל תנועה = ג' חכית (כמו bl ברוסית או n במולנית), למשל: regno (רֶגְנִיוֹ) - ממלכה; ogni (אֹנְגִי) - כל; campagna (קַמְפַגְנִי) - שדה.

הכפלת הקונסוננטים: יש להקפיד בבטוי הקונסוננטים הכפולים; הכפלת הקונסוננטים איננה רק טימן גרפי בלבד להבדלת מלים שונות, כגון:

- sono (סונו) - הנזי (אני הווה);
 sonno (סונו) - שנה.
 caro (קרו) - יקר;
 carro (קררו) - עגלה.
 fumo (פומו) - עשן;
 fummo (פוממו) - היינו.

אלא אחת הסגולות המובהקות של המבטא האיטלקי.

הקטעת התנועה הסופית - המלים המסתיימות באיטלקית ב-, -no, -lo, -ne, -re וכיו"כ יכולות (אך אינן מוכרחות) לאבד את ה-ה או ה-ס הסופית, אם המלה הבאה אינה מתחילה ב- "impura", או ב- "s" כגון:

qual (e) fortuna - מה האושר;

vuol (e) partire - רוצה לנסוע; buon (o) amico - ידיד טוב;
 son (o) contento - אני מרוצה.

במקרים כאלה מאבדים שמות התואר:

grande, bello, santo - תמיד את חברתם האחרונה:

bel bimbo - ילד יפה; San Pietro - פטר הקדוש; gran chiasso - רעש גדול, אבל לפני "s" אימפורטה: Santo Stefano - סטיפן הקדוש. בתוויות (*), בשמות תאר ובכנויי-שם אחדים מובלעת התנועה הסופית, אם המלה הבאה אחריהם מתחילה אף היא בתנועה. את הבלעת התנועה זו מציינים בגרש, אפוסטרופ (') כגון:

l'erba (- la erba) - הצמח; un'amica (- una amica) - ידידה;
 m'ama (- mi ama) - אוהב אותי; anch'io (- anche io) - גם אני;
 San' Angelo (Santo Angelo) - אנג'ל הקדוש.

ההטעמה L'ACCENTO

בלשון האיטלקית מטעימים לרוב את ההברה שלפני האחרונה (מלעיל), כגון: cercàre (צ'רמאר) (**), - חפש; rósa (רוס), - ורד.

(* articoli **) מציינ את ההברה המוטעמת.

האות	שם האות	המבטא	דוגמאות
		ס	1) בהתחלת המלה לפני תנועה, כגון sole (סול) - שמש; 2) כל s impura לפני קונסוננטים אטומים, היינו: s = s + ch, f, p, q, t למשל: sfivale (סטיבל) - מגף; scherzo (סקרצו) - בדיחה; sparare (ספרר) - ירה. 3) אחרי קונסוננט, למשל: arse (ארס) - צער; colse (קולס) - קטף. במקרה צירוף של שתי "ss", למשל: rosso (רוסו) - אדום. sc לפני e, i = s, למשל: scena (שנ) - פמה; sciocco (שירוקקו) - רוח דרומית-מזרחית sc לפני a, o, u = sc, למשל: scala (סקל) - מדרגה; Tedesco (טדסקו) - גרמני. sch לפני i, e = sc, למשל: Tedeschi (טדסקי) - גרמנים. sci לפני a, o, u = s, שו, שו, למשל: sciopero (שוקריו) - שביתה.
i	טי	ט	
u	או	או	
v	וו	ו	למשל: vaso (ונו) - כלי.
z	דזיטה	צ	למשל: zio (ציו) - דוד; grazia (גראציה) - חסד.
		דז	zaino (דזינו) - תרמיל; mezzo (מדזינו) - חצי.

dal beccaio. Comperò la carne; e, tornando a casa, קָם אַ טור־נַגְדוֹ, אַ קָרַנְ ל קוֹמ־פִּירוֹ, בְּקִסְיוֹ דֵּל si mise a pensare: Chi sa conòscere la carne fresca? פִּרְסֵק קָרַנְ ל קוֹנוֹ-שֶׁר ס קי: פִּנְסֵר א מִיִּן סי I marinai sanno dire quale sia il pesce fresco e quale קוֹאֵל א פִּרְסֵקוֹ פֶּשׁ איל סיא קוֹאֵל דִּיךְ סָנְנו מִרִּינֵי אי no. Dunque sapranno conòscere anche la carne. — E א. — קָרַנְ ל אַנְק קוֹנוֹ-שֶׁר ס־פִּרְנֵנו דוֹנ־קוֹאֵ נו. se ne andò in riva al mare. Una barca faceva vela דֵּל פִּצְיוֹ בְּרַק אַרְנֵ. מִךְ אַל רִיבֵי אִין אַנְדוֹ, גֵּ ס in lontananza, navigando alla Dalmazia. Merluno incominciò a gesticolare ed a chiamare con quanto aveva אַרְנֵ קוֹאֵטוֹ קוֹן קיא־מִךְ א אַד גִּסְטִיקוֹלֵרְ א מִינְצִוֹ, fiato in gola; Ohè! Ohè! אִוְהֵ! אִוְהֵ! גוֹלֵ אִין פִּיאֵטוֹ.

Dissero i marinai della barca. Avviciniamoci אִוְיִצִּי-גִיאֵמִרְצִי. בְּרַק דֵּלֵל מִרִּינֵי אִי דִי־סִרְרוֹ alla spiaggia. Sarà qualcuno che vorrà imbarcarsi. אימ־בְּרַק־רִסִי וִוְרִרְ, ק קוֹאֵל־קוֹנוֹ סִרְ, סִפִּיאַגִּיבֵ אֵלֵל Con molta fatica, poiché il vento era contrario, קוֹנְט־רִרְוֵי אִרְ וְגִטוֹ אִיל פּוֹיִק, פִּסְטִיק מוֹלֵט קוֹן tornarono presso alla riva, e domandarono a Merluno: מְרִלִּוֵנוֹ א דוֹמְנֵ-רִוֵנוֹ א רִינֵי אֵלֵל פִּרְסֵסוֹ טוֹרֵג־רִוֵנוֹ Che volete, buon uomo? — Voglio sapèr da voi se ס וואִי ד סֶפֶר ווִלִּינֵי — אואוֹמוֹ? בּוֹאוֹן ווִלֵט קֵן questa carne è fresca... Ah figlio di cane. Aspetta, aspetta! אִא־סֶפֶטֶט, אִא־סֶפֶטֶט. קָנְ דִי פִּי־לִינֵי אַה... פִּרְסֵק אַ קָרַנְ קוֹאֵטֶט

לפעמים מטעימים את ההברה האחרונה (מלרע), לרוב במלים שהיו פעם מלעיל ואשר אצלן נבלעה ההברה הסופית, כגון:
 città (cittade) — עיר,
 virtù (virtute) — מדות טובות, אומץ.
 לפעמים מטעימים את ההברה השלישית לפני הסופית, כגון:
 facile (פִּצְיֵל) — קל;
 lettera (לֶטֶר) — מכתב.

(בחוברת זו נציין את ההטעמה שעל ההברה האחרונה (מלרע) וגם זו שעל ההברה השלישית).
 מלים בעלות הברה אחת, שיש להן פירוש שונה וכתוב אחד, מקבלות סימני הטעמה, כדי למנוע טעויות, כגון:
 di — של, da — מן, da — נתון;
 li — אותם, li — שם;
 la — אותה, la — שם;
 si — לעצמו, si — כן.

תרגילי קריאה.

La storia di Merluno.

מֶר־לִוֵנוֹ דִי סְטוֹרִיָה לֵ

C'era una volta un prete. Questo prete aveva un און אַרְנֵ פִּרְטֵ קוֹאֵטוֹ פִּרְטֵ און ווֹלֵט אַרְנֵ צִאֵר־servo. Questo servo era uno scemo e si chiamava Merluno. מְרִלִּוֵנוֹ קָנִימֵן סִי אַ שֶׁמוֹ אַרְנֵ אַרְנֵ סְרִוֵוֹ קוֹאֵטוֹ סְרִוֵוֹ. Disse un giorno a Merluno il prete: Tu devi דְּרִוֵי טו: פִּרְטֵ אִיל מְרִלִּוֵנוֹ א גִּרְגֵנוֹ און דִּיסֶסֶ comperare sempre carne fresca; se no, ti scaccio. Il אִיל סְקִצִּוֹ טִי נו ס פִּרְסֵק קָרַנְ סִמְפֶר קוֹמ־פִּרְרֵ giorno dopo, come fu l'alba, Merluno si levò e andò אַנְדוֹ אַ לִוֵנוֹ סִי מְרִלִּוֵנוֹ לְאַלֵבֵ פוֹ קוֹמֵה דוֹפּוֹ גִרְרֵנוֹ

lo לפני s עם קונסוננט אחריה, או z: lo sdegno - הכלעס;
lo zucchero - הכוכר.

l' לפני השמות המתחילים בתנועה: l'amico - הידיד.
ברבים il משתנה ל- i כגון: i padri - האבות.
l', lo משתנה ל- gli כגון: gli zii - הדודים, gli amici - הידידים.
התווית המידעת למין הנקבה היא:
la לפני השמות המתחילים בקונסוננט, כגון:

la madre - האם.

l' לפני כל תנועה: l'ora - השעה.
ברבים le התווית למין נקבה היא: le כגון:
le madri - האמהות;

le ore - השעות.

התווית הסותמת למין הזכר היא:

uno לפני השמות המתחילים ב- s עם קונסוננט אחריה או z:
uno zaino - מגף, uno sfilvale - תרמיל-גב.

un לפני כל השמות האחרים: un padre - אב; un amico - ידיד.
לתווית הסותמת למין הנקבה צורות דלקמן:

una לפני השמות המתחילים בקונסוננט.

un' לפני השמות המתחילים בתנועה.

una via - דרך; un' ora - שעה.

באיטלקית, כמו בעברית, אין מין סתמי (neutrum).

שם-העצם IL NOME

כל שמות-העצם באיטלקית הם ממין זכר או נקבה. ביטוד להבדלת
המין אפשר לקבל בדרך כלל, כל שמות-העצם המסתיימים ב- a, הם
ממין נקבה, ואלה המסתיימים ב- o - הם ממין זכר.

מן היוצאים מן הכלל יש לציין:

la mano - היד (מין נקבה);

l'eco - ההד (מין נקבה);

il poeta - המשורר (מין זכר), וכו'.

Discésero i marinai con bastoni, e si misero a
א' מ'י-ז'רו סי א' ב'ס'ט'ו-ני ק'ון מ'ר'י-ני אי ד'י-ש'ן-ז'רו

bastonar Merluno; tutto livido e sanguifiante, tornò
ס'ור'נו, ס'נ'ג'וא'י-נ'ט'ט' א' ל'י-ז'י-ד'ו ט'וט'ט'ו; מ'ר'ל'ו-נ'ו ב'ס'ט'ו-נ'ר'
al prete.
פ'ר'ט' אל.

Gabriele D'Annunzio.

מעשייה במרלונו

תרגום:

היה פעם כומר, לכומר הזה היה משרת. המשרת הזה היה טפס ושמו
מרלונו. יום אחד אמר הכומר למרלונו: "אתה מוכרח לקנות תמיד בשר טרי,
ואם לא, אגרש אותך". למחרת, עם עלות השחר, קם מרלונו והלך לקצב. קנה
את הבשר, ובחזרו הביתה, אמר בלבבו: "מי יכול לדעת, אם הבשר טרי, המלחים
יודעים להגיד, איזה דגים טריים ואיזה לא טריים; ידעו, איפוא, להגיד גם על
(טיב) הבשר". והוא פנה והלך לשפת הים. סירה אחת הפליגה למרוחקים, בדרכה
לדלמצייה. התחיל מרלונו לנענע בידים ולקרוא בכל כחו (עד כמה שהיתה נשימה
בגרונו): "אוהיו! אוהיו!"

אמרו המלחים שבסירה: "נתקרב לחוף, ישנו מישהו הרוצה לעלות על
הספינה".

בעמל רב, מכיוון שנשבה רוח וגדית, התקרבו לחוף ושאלו את מרלונו:
"מה רצונך, חביבי?" - "רוצה אני לדעת מכם, אם הבשר הזה טרי". - "הו,
בן כלבה, תכה, תכה, תכה..."

ירדו המלחים עם המקלות והתחילו מרביצים בו, כולו פצוע ושותתים
חזר מרלונו אל הכומר.

גבריאלה ד'אנונציו

התווית L'ARTICOLO

בלשון האיטלקית, כמו באנגלית ובצרפתית, שמים לפני שם עצם
כמעט תמיד תווית, שיכולה להיות תווית מידעת* (הא הידיעה) או תווית
סותמת**.

התווית המידעת למין הזכר מקבלת את הצורות הבאות:
il לפני השמות, המתחילים בקונסוננטים, פרט ל- s בצירוף קונסוננט

הבא אחריה, או z: il padre - האב.

articolo indeterminativo**)

articolo determinativo*)

נטיית שמות-העצם נעשית בלשון האיטלקית, כבעברית ובצרפתית.
עלידי מלות-יחס מתאימות:

di - של in - ב...
a - ל... con - עם, ב...
da - מן su - על
per - עבור

צורת שם-העצם אינה משתנית בכל הנטיה; יחסת-את (אקקוטיבוס)
שווה ליחסת-היסוד (גומינאטיבוס):

il padre - האב i padri - האבות
il padre - את האב i padri - את האבות.

מלות-יחס האלו מצטרפות לתוויות ומקבלות את הצורות הבאות:

	il	lo (l')	la (l')	i	gli	le
di	del	dello, dell'	della, dell'	dei	degli	delle
a	al	allo, all'	alla, all'	ai	agli	alle
da	dal	dallo, dall'	dalla, dall'	dai	dagli	dalle
in	nel	nello, nell'	nella, nell'	nei	negli	nelle
sù	sul	sullo, sull'	sulla, sull'	sui	sugli	sulle

ד ו ג מ א ו ת

של התלמיד - dello scolaro ; של האב - del padre.
- dei padri ; של העיר - della città ; של הקנאה - dello zelo
של האווים - delle oche ; של המראות - degli specchi ; של האבות.
אל האם או לאם - alla madre ; אל האב או לאב - al padre ;
אל המראה או למראה - allo specchio ; אל האחים או לאחים - ai fratelli
אל האחיות או לאחיות - alle sorelle ; אל או לתלמידים - agli scolari

שם התואר L'AGGETIVO

שמות-התואר באיטלקית הם: א' (1) משותפים לשני המינים ומסתיימים
ב- e או 2) הם בעלי סיום שונה לשני המינים; בשביל זכר הסיום - o,
ברבים - i; בשביל נקבה - a, ברבים - e:
diligente - חרוץ, חרוצת
diligenti - חרוצים, חרוצות.

הסיומים של שמות-העצם ושארים בלי שנוי בכל היחסות (קאזוס)
של אותם מספר. ההבדל הוא רק בין מספר למספר. כל שמות העצם,
המסתיימים ב- e, יוצרים את מספר הרבים עלידי שנוי התנועה-הסופית ל- i:

il padre - האב i padri - האבות;
lo specchio - המראה gli specchi - המראות;
la mano - היד le mani - הידים.

שמות-העצם ממין נקבה המסתיימים ב- a יוצרים את מספר הרבים
בהחליפם את ה- a הסופית ל- e כגון:

la forchetta - המזלג le forchette - המזלגות;
la barba - הזקן le barbe - הזקנים.
il poeta - i poeti ;
il papa - האפיפיור i papi - האפיפיורים וכו'.

היוצאים מן-הכלל הם מועטים ואלה הם שמות-העצם שבהם התנועה
הסופית היא מוטעמת, והיא נשארת גם ברבים בלי שנוי, כגון:
la città - העיר le città - הערים.

שמות בעלי הכרה אחת בלבד אינם משתנים ברבים, כגון:

il re - המלך i re - המלכים,
il di - היום i di - הימים.

כמה שמות-עצם יוצרים את מספר הרבים באופן בלתי סדיר, כגון:

l'uomo - האיש gli uomini - האנשים;
l'uovo - הביצה le uova - הביצים;
il paio - הזוג le paia - הזוגות;
il miglio - הפרסה le miglia - הפרסות.

וכן כל שמות אבריה-הגוף הזוגיים, כגון:

il braccio - הזרוע le braccia - הזרועות
il dito - האצבע le dita - האצבעות (גם i diti).

שמות העצם הבאים יוצרים מספר רבים כפול:

il frutto - הפרי il legno - העץ
i frutti - היבול, הרביית i legni - מיני עצים
le fratta - הפירות le legna - עצי הסקה.

nero - שחור; nera - שחורה; neri - שחורים;
nere - שחורות.

שם-התואר מתאים במספר ובמין לשם-העצם, אשר אליו הוא משתייך;
אצל נושאים אחדים, בעלי מין שונה, משתמשים במין זכר, כגון:
il padre e la madre sono malati - האב והאם חולים.
דירוג שמות-התואר נעשה כמו בלשון העברית: אח ערך היתרון*)
מציינים עלידי צרוף המלה più - יותר, לפני שם-התואר, כגון:
caro - יקר

più caro - יותר יקר.

ערך העליונות**) יוצרים עלידי צרוף המלה il più - היותר, כגון:
il più giovane - הצעיר ביותר.

ערך המאודות***) נוצר עלידי הוספת הסיום -issimo לשם-התואר
(לאחר הכלעת התנועה הסופית). תפקידו יותר להדגיש את הסגולה הגידונה
מאשר להעריכה ולהדריגה, כגון:

grande - גדול

grandissimo - גדול מאוד (לא: הגדול ביותר).

אומרים גם במקום זה: molto grande או assai grande.

לכמה שמות-התואר יש מלבד הדירוג הרגיל, גם צורות בלתי סדירות:

buono	טוב	cattivo	רע
migliore	più buono	peggiore	più cattivo
ótimo	buonissimo	péssimo	cattivissimo

grande	גדול	piccolo	קטן
maggiore	più grande	minore	più piccolo
mássimo	grandissimo	minimo	piccolissimo

PRONOMI כנויים

Pronomi personali כנויי-הגוף:

רבים		יחיד
noi - אנחנו		io - אני
voi - אתם, אתן		tu - אתה, את
elativus***)	superlativus**)	comparativus*)

(ביחס לאנשים)

essi - הם	egli - הוא
esse - הן	ella - היא

(ביחס לדברים)

essi - אלה	esso - זה
esse - אלו	essa - זו

צורות אלו הן בשביל יחסת הנושא (בומיגאטיבוס); ליחסת-אל
(דאטיבוס) וליחסת-את (אקקוזטיבוס) וכו'. צורות אחדות לפי הטבלה הבאה:

א	ב	ג	ד
me - אותי	mi a me	mi לי וכו'	mi אותי וכו'
te - אותך	ti a te	ti	ti
lui - אותו	gli a lui	gli	lo
lei - אותה	le a lei	le	la
noi - אותנו	ci a noi	ci	ci
voi - אתכם, אתכן	vi a voi	vi	vi
loro - אותם	loro a loro	loro	li
loro - אותן	loro a loro	loro	le
sè - את עצמו	sè a sè	sè	sè

בשביל יחסת-את (אקקוזטיבוס) ואחרי כל מלות-היחס משתמשים
בצורות אשר בטורים א' וכו'. בצורות שבטורים ג' וד', הבאות תמיד לפני
הפעל, משתמשים כשאין הדגשה מיוחדת על הכנוי, או כשהכנוי מצטרף
למלה אחת עם הפעל.

בצורה בלתי-מוטעמת (טור ג') משתמשים, למשל, במשפט:
mi ha dato - נתן לי, אבל בתשובה לשאלה:

a chi ha dato? - למי נתן?, עונים:

ha dato a me - נתן לי, מכיון שהכובר הוא כאן על הכנוי "לי".

mi ha visto - ראני, אבל

ha visto me - אותי ראה.

בשפה המדוברת משתמשים על-פי רוב בצורות: lui, lei, loro, במקום egli, ella, essi גם ביחס-היטוד (בומיגאטיבורס).

ב־ si si ר"ש משתמשים בצורה חוזרת לגוף שלישי.
 - lavora per sè - עובד בשביל עצמו, אבל
 - lavora per lui - עובד בשבילו.

השימוש בכנוי-הגוף לצורות-נמוס בפניה. - באופן מיוחד יש לשים לב לגוף השלישי של כנוי-הגוף ממין נקבה, מספר יחיד, כי הוא משמש צורת-גימס בפניות לאיש זר.

האיטלקים משתמשים בצורת „אתה” רק בפנותם לילדים, ביחסים משפחתיים, לילדים ולחברים. למשרתים, בצבא ובדיאלקטים עממיים משתמשים בצורת „אתם”, גוף שני של מספר רבים.

הצורה הרגילה של פניה לזר (הנהוגה גם בעברית בחוגים ידועים ובטקרים מסוימים) היא הכנוי של הגוף השלישי (במין נקבה, ביחיד), היינו Ella, - היא, שכותבים אותו או באות גדולה (בשפה המדוברת משתמשים בצורה Lei כמצויין לעיל). בהתאם ליחסה הדקדוקית מקבל הכנוי הזה את הצורות המתאימות: בתור נושא המשפט (סוביקט) - Lei, Ella - ברבים - Loro; בתור מושא המשפט (אוביקט) - La וברבים: Li, Le כגון:

Ella (Lei) è molto gentile - הוא מגומס מאוד (אתה, אדוני).
 Quando Lei parla, capisco bene le Sue parole
 - כשהוא מדבר, אני מבין היטב את דבריו.

È quella la Sua casa? - האם זה ביתך (הבית שלו, של כב')?
 יש לציין כי השלטונות הפאשיסטיים פקדו לפני כמה שנים לבטל את צורת-הנימוס Lei והנהיגו את צורת הפניה „אתם”, כדי להפגין את שווי כל המעמדות, כביכול, ואת הרוח הצבאית בעם (כנאמר לעיל, הצורה „אתם” היא היחידה בצבא). כן יש להעיר, כי בדרום איטליה יותר נפוצה הצורה של פניה בגוף שני של רבים.

דוגמה של פניה בגוף-שני של רבים („אתם”):

Consegnate le vostre armi! - תמסור את נשקך!
 Dove abitate Voi? - איפה אתה גר?

כמו בלשון העברית, כן מצרפים באיטלקית את הכנוי לצורות הפועל למלה אחת, כשאין הדגשה מיוחדת על הכנוי, כגון:
 - prego dar mi (dare mi) - אבקש לחד לי;
 - lodarlo (lodare lo) - לשבח;ו
 - diteglielo - אמרו לו את זאת.

כנויי-חבור (לציון הבעלות): Possessivi:

הם מבחינה דקדוקית שמות-תואר ומקבלים את המין ואת המספר של שם-העצם, אשר אליו משתייכים.

	רבים		יחיד	
	זכר	נקבה	זכר	נקבה
שלי	mie	miei	mia	mio
שלך	tue	tuo	tua	tuo
שלו, שלה	sue	suo	sua	suo
שלנו	nostre	nostri	nostra	nostro
שלכם, שלכן	vostre	vostri	vostra	vostro
שלהם, שלהן	loro	loro	loro	loro

אם כנוי זה מתחבר עם שם-עצם, אזי מקבל תוית, פרט למקרים ששם-העצם מצוין קרבה או תואר, כגון:
 il mio cane - הכלב שלי, כלבי, אבל tua moglie - אשה שלך, אשתך;
 Sua Altezza - הוד מעלתו.

לכנוי loro תמיד תוית: il loro padre - אביהם.

כנויים רומזים: questo, cotesto, quello - זה, הוא. ב־ questo משתמשים לציון איש או דבר הנמצא במקום המדבר; ב־ cotesto לציון איש, או דבר במקום האיש שפונים אליו. ב־ quello לציון איש או דבר הנמצא במרחק מקום מן המדברים.

כנויים אחרים: che, il quale - אשר
 chi, che, cosa? - מי, מה?
 ogni, ognuno, ciascuno - כל אחד
 chiunque - מי שיהיה

sedicesimo	16 — sédici
diciassettesimo	17 — diciassette
diciottesimo	18 — diciotto
diciannovesimo	19 — diciannove
ventésimo	20 — venti
ventunésimo	21 — ventuno
ventiduéximo	22 — ventidue
trentésimo	30 — trenta
quarantésimo	40 — quaranta
cinquantésimo	50 — cinquanta
sessantésimo	60 — sessanta
settantésimo	70 — settanta
ottantésimo	80 — ottanta
novantésimo	90 — novanta
centésimo	100 — cento
duecentésimo	200 — duecento
trecentésimo	300 — trecento
millésimo	1000 — mille
duemillésimo	2000 — duemila
tremillésimo	3000 — tremila
millionésimo	1000000 — un milione

lo zero	(דוארו) — אפס, הוא שם-העצם ;
la dozzina	(דודודינה) — תריסר
ultimo	— אחרון
penultimo	— לפני אחרון
un terzo — 1/3	— שליש
quattro quinti — 4/5	— ארבע חמישיות ;
mezzo — 1/2	(מאדודו) — חצי ;

החבור מתבטא : sei più sette (fa) tredici. $6+7=13$

החסור " sei meno due (fa) quattro. $6-2=4$

הכפל מתבטא על-ידי המלה : per n volte

quattro volte cinque (fa) venti : $4 \times 5 = 20$

הבטוי העברי "אחת-שתיים" הוא באיטלקית : "in quattro e quattro otto".

qualche, alcuno	— מי שהוא, מה שהוא
nessuno, niuno	— אף אחד
niente, nulla	— לא כלום
cib	— זאת.

ה מ ל י ם c i , v i , n e

המלים ci, vi, ne שהם גם כנויים וגם תארי-הפעל — פרושן כפול :
ci בקשר עם הפעלים המציינים מצב תנועה או עמידה — פירושו : "כאן"
או "שם", "במקום הזה" או "במקום ההוא" למשל :

ci sono — אני פה ;

ci siamo stati — היינו שם.

בתור כנוי פירושו : "לנו" או "אותנו", למשל :

ci ringrazid — הודה לנו ;

ci crede buoni — הוא חושב אותנו לטובים.

ח ס פ ר י ם NUMERI

Ordinali	סודריים	Cardinali	יסודיים
primo, prima	ראשון, —נה	1 — uno, una	אחד, אחת
secondo, seconda	שני — ניה וכו'	2 — due	שנים וכו'
terzo, terza		3 — tre	
quarto, quarta		4 — quattro	
quinto, quinta		5 — cinque	
sesto, sesta		6 — sei	
sétimo, sétima		7 — sette	
ottavo, ottava		8 — otto	
nono, nona		9 — nove	
décimo, décima		10 — dieci	
undécimo		11 — undici	
dodicesimo		12 — dodici	
tredicesimo		13 — tredici	
quattordicesimo		14 — quattordici	
quindicesimo		15 — quindici	

ה פ ע ל IL VERBO

נטיית-הפעל וכן השמוש ב„דרכים“ (modi) ובזמנים באיטלקית —
ענין מסובך ושונה בהרבה מזה שבעברית.

ללשון האיטלקית דרכים אלו:

indicativo	—	הווה (דרך)
congiuntivo	—	תלוי
condizionale	—	תנאי
imperativo	—	צווי
infinito	—	מקור
participio	—	בינוני (בצורת שם-תואר)
gerundio	—	שם-הפועל בכנויים

זמנים באיטלקית הרבה יותר מאשר בעברית. נוסף לזמן הווה ישנם בדרך-החווה ארבעה זמנים עיקריים לעבר:

imperfetto	passato remoto
passato prossimo	trapassato

(1) בזמן „אימפרפטור“ משתמשים לציון פעולה ממושכת בעבר או חוזרת, כגון: lavoravo — הייתי עובד (ולא: עבדתי).

(2) בזמן „פססאטו פרוססימו“ משתמשים לציון פעולה בעבר הקרוב, שטרם נשלמה, או שתוצאותיה מורגשות בהווה, כגון:

I Tedeschi hanno messo una mina. — הגרמנים שמו מוקש.

הזמן „פססאטו פרוססימו“ מורכב מפעל-עזר avere — essere בהווה ומן בינוני עבר (פעול) כמו באנגלית או בגרמנית. בשפה המדוברת, ביחוד בצפון איטליה, משתמשים בצורה זו של „זמן עבר“ גם במקום „פססטו ראמוטו“. צורה זו גם יותר קלה לשימוש.

(3) בזמן „פססאטו ראמוטו“ משתמשים לציון פעולה שנעשתה ושנשלמה,

כגון:

Gli Ebrei uscirono dall' Egitto. — היהודים יצאו ממצרים.

(* באנגלית: "I have seen", בגרמנית: "ich habe gesehen")

(4) בזמן „טראפססאטור“ משתמשים לציון פעולה שנעשתה לפני פעולה אחרת שבעבר, כגון:

Giunsi al fiume e vidi che i Tedeschi avevano distrutto il ponte.
— הגעתי לנהר וראיתי, כי הגרמנים החריבו (קודם לכן) — לפני שהגעתי) את הגשר.

צורה זו מורכבת מפעל-עזר avere בזמן עבר ומבינוני עבר (פעול) distrutto — החרב, נחרב (כמו בגרמנית — „sie hatten zerstört“).
לציון פעולה בעתיד יש באיטלקית שני זמנים:

(1) futuro semplice זמן עתיד לציון פעולה שתיעשה בעתיד, כגון:
scriverò una lettera — אכתוב מכתב.

(2) futuro anteriore לציון פעולה העתידה להעשות ולהגמר לפני פעולה אחרת שבעתיד, כגון: Dopo che avrò scritto la lettera, uscirò — לאחר שאכתוב את המכתב, אצא. צורה זו מורכבת מפעל-עזר בעתיד, בצרוף בינוני עבר (פעול), כמו בגרמנית: „ich werde geschrieben haben“.

לדרך-התלוי (קונגיונטיבו) — נוסף לזמן הווה, 3 זמנים בעבר פרט ל„פססאטו פרוססימו“.

לדרך-התנאי (קונדיציונאלה) — רק זמן הווה ועבר — „פססאטו“ דרך הצווי, שם-הפעל בכנויים ובינוני — אינם שונים בצורותיהם מאלו שבעברית.

בדרך-התלוי (קונגיונטיבו) משתמשים לפי הכללים הבאים:

(א) במשפט עיקרי להבעת משאלה, כגון:

possa tu essere sempre felice — הלוואי והייתי יכול להיות תמיד מאושר.

(ב) במשפטים ספליים (שאינם עיקריים):

כשהמשפט העיקרי מביע בקשה, צו, היתר, רגש, סברה, ספקות,

כגון: אני מסופק, אם אתה יודע — dubito che tu sappia;

לא אמת היא כי הוא אמר זאת — non è vero che egli abbia detto ciò.

(ג) אחרי המלים:

il solo — לבד l'ultimo — האחרון

il primo — הראשון l'unico — היחיד.

sono l'unico che sappia l'italiano — אני היחיד שיודע איטלקית.

„avere”

נטיית פעל-עזר

Indicativo presente: io ho, tu hai, egli (ella) ha, noi abbiamo, voi avete, essi hanno
יש לי יש לך וכו'

Imperfetto: io avevo, tu avevi, egli aveva, noi avevamo, voi avevate, essi avevano.
היה לו וכו'

Passato remoto: io ebbi, tu avesti, egli ebbe, noi avemmo, voi aveste, essi ebbero.
היה לי וכו'

Futuro: io avrò, tu avrai, egli avrà, noi avremo, voi avrete, essi avranno.
יהיה לי וכו'

Condizionale: io avrei, tu avresti, egli avrebbe, noi avremmo, voi avreste, essi avrebbero.
היה לי אזי וכו'

Congiuntivo presente: (che)io abbia, tu abbia, egli abbia, noi abbiamo, voi abbiate, essi abbiano.
שיש לי וכו'

Congiuntivo imperfetto: (se) io avessi, tu avessi, egli avesse, noi avessimo, voi aveste, essi avessero.
היה לי (לו) בעבר וכו'

Imperativo: abbi, abbia, abbiamo, abbiate, abbiano.
יהא לך וכו'

Infinito: avere. (have, haben) היה ל...
בעברית אין צורה מתאימה!

Participio perfetto: avuto.
בהיות ל...

Gerundio: avendo.

Passato prossimo: io ho avuto, tu hai avuto, etc.
היה לי וכו'

Trapassato: io avevo avuto, etc.
היה לי וכו'

Futuro anteriore: io avrò avuto, etc.
יהיה לי וכו'

Condizionale passato: io avrei avuto, etc.
(אזי) היה לי וכו'

Congiuntivo passato: che io abbia avuto, etc.
שהיה לי וכו'

Congiuntivo trapassato: se io avessi avuto, etc.

„essere”

נטיית פעל-העזר

Indicativo presente: io sono, tu sei, egli (ella) è, noi siamo, voi siete, essi sono.
אני (הוזה) וכו'

Imperfetto: io ero, tu eri, egli era, noi eravamo, voi eravate, essi erano.
הייתי וכו'

gehabt : או בגרמנית : haben : עיין באנגלית (1)

(ד) במשפטי-רישא (הקודם) של משפטי-התנאי, אחרי המלה se —
אם (קונג) אימפרפטו — בשביל הפעולה בהווה, וקונג טראפסטאו —
בשביל הפעולה בעבר.)

(ה) במשפטי-יוקה (רילטיביים), — זמן, — תוצאה, על-כן אחרי מלים:
benchè — הגם prima che טרם ש...
finchè — עד ש...

דרך התנאי (קונדיציונאלה) מופיעה במשפטי-סיפא (1) של
משפטי-התנאי, כגון: se avessi molto denaro sarei felice
— לו היה לי הרבה כסף, הייתי מאושר (בשביל זמן הווה). או לזמן עבר:
se avessi avuto un buon medico, sarei guarito.
— לו היה לי רופא טוב, הייתי מחלים.

כמו בעברית משתמשים במקום דרך-החווה בדרך-התלוי במשפטים
כאלה: vorrei comperare הייתי רוצה (ז. א. אני רוצה) לקנות.
צורת „ג'ארונדיו” דומה לשם-הפעל בכנויים כמו בעברית:
passando per la città — בעברי את העיר;
alzandoli e coricandoli — בשכבך ובקומך.

נטיית הפעלים

לפעלים באיטלקית צורה כפולה: (א) פשוטה (ב) מורכבת, הנוצרת
על-ידי בינוני עבר (פעול) ואחד מפעל-העזר:
essere (היה) או avere (להיות ל, באנגלית: have). על-כן יש לדעת
את הנטייה של פעל-העזר אלה.

יש לזכור, כי הפעלים היוצאים * יוצרים את הזמנים המורכבים
מפעל-עזר „avere”; הפעלים העומדים ** (שאי אפשר להשתמש
בהם בצורה סבילה, פסיבית) יוצרים את הזמנים המורכבים מפעל-עזר
essere „היה” כגון: אני קונה, compro, קניתי — ho comprato; ללכת
andare, הלכתי — sono andato.

intransitiva**   transitiva*   Nachsatz (1)

<i>Passato remoto</i> : trov-ai, trov-asti, trov-ò, trov-ammo, trov-aste, trov-arono.	מצאתי וכי
<i>Futuro</i> : trov-erò, trov-erai, trov-erà, trov-eremo, trov-erete, trov-eranno.	אמצא
<i>Condizionale</i> : trov-erei, trov-eresti, trov-erebbe, trov-eremmo, trov-ereste, trov-erebbero.	(אני) הייתי מוצא וכי
<i>Imperativo</i> : trov-a, trov-i, trov-iamo, trov-atè, trov-ino, וכי.	מצא וכי
<i>Congiuntivo presente</i> : (che io) trov-i, trov-i, trov-i, trov-iamo, trov-iate, trov-ino.	שאני מוצא וכי
<i>Congiuntivo imperfetto</i> : (se io) trov-assi, trov-assi, trov-asse, trov-àssimo, trov-aste, trov-àssero.	לו הייתי מוצא וכי
<i>Infinito</i> : trov-are.	מצוא
<i>Participio presente</i> : trov-ante.	המוצא
<i>Participio passato</i> : trov-ato.	מצוי, נמצא
<i>Gerundio</i> : trov-ando.	במצא
<i>Passato prossimo</i> : ho trov-ato, etc.	מצאתי וכי
<i>Trapassato</i> : avevo trov-ato, etc.	מצאתי וכי
<i>Futuro anteriore</i> : avrò trov-ato, etc.	אמצא וכי
<i>Condizionale passato</i> : avrei trov-ato, etc. וכי.	הייתי מוצא (בעבר, לו) וכי
<i>Congiuntivo passato</i> : abbia trov-ato, etc.	שמצאתי
<i>Congiuntivo trapassato</i> : avessi trov-ato, etc.	לו מצאתי

נטיית הפעלים השניה

לפי נטיית הפעלים השניה נוטים כל הפעלים שמקורם מסתיים בסיום — *Véndere* :ere — מכור:

<i>Presente</i> : vend-o, vend-i, vend-e, vend-iamo, vend-ete, vend-ono.	אני מכור וכי
<i>Imperfetto</i> : vend-evo, vend-evi, vend-eva, vend-evamo, vend-evate, vend-évano.	אני הייתי מכור וכי
<i>Passato remoto</i> : vend-ei, (vend-etti), vend-esti, vend-è (vend-ette), vend-emmo, vend-este, vend-érono (vend-éttero)	אני מכרתי וכי
<i>Futuro</i> : vend-erò, vend-erai, vend-erà, vend-eremo, vend-erete, vend-eranno.	אמכור וכי

<i>Passato remoto</i> : io fui, tu fosti, egli fu, noi fummo, voi foste, essi furono.	הייתי וכי
<i>Futuro</i> : io sarò, tu sarai, egli sarà, noi saremo, voi sarete, essi saranno.	אהיה וכי
<i>Condizionale</i> : io sarei, tu saresti, egli sarebbe, noi saremmo, voi sareste, essi sarebbero.	הייתי (לו) וכי
<i>Congiuntivo presente</i> : (che) io sia, tu sia, egli sia, noi siamo, voi siate, essi siano.	שאני הווה וכי
<i>Congiuntivo imperfetto</i> : (se) io fossi, tu fossi, egli fosse, noi fossimo, voi foste, essi fossero.	לו הייתי וכי
<i>Imperativo</i> : sii, sia, siamo, siate, siano.	היה וכי
<i>Infinito</i> : essere.	זיות, היה
<i>Participio passato</i> : stato.	בעברית אין צורה מתאימה (1)
<i>Gerundio</i> : essendo.	בהיות
<i>Passato prossimo</i> : io sono stato (stata), tu sei stato (stata), noi siamo stati (state).	הייתי וכי
<i>Trapassato</i> : io ero stato (stata), noi eravamo stati (state)	הייתי וכי
<i>Futuro anteriore</i> : io sarò, stato (stata), noi saremo stati (state)	אהיה
<i>Condizionale passato</i> : io saréi stato (stata), noi saremmo stati (state).	הייתי (הווה) לו
<i>Congiuntivo passato</i> : (che) io sia stato (stata), noi siamo stati (state).	שהייתי
<i>Congiuntivo trapassato</i> : (se) io fossi stato (stata), noi fossimo stati (state).	לו הייתי

נטיית הפעלים הראשונה

לפי נטיית הפעלים הראשונה נוטים כל הפעלים שמקורם מסתיים בסיום — *Trovare* :are — מצוא:

<i>Presente</i> : trov-o, trov-i, trov-a, trov-iamo, trov-ate, trov-ano.	אני מוצא וכי
<i>Imperfetto</i> : trov-avo, trov-avi, trov-ava, trov-avamo, trov-avate, trov-avano.	הייתי מוצא וכי

(1) עיין באנגלית been: או בגרמנית gewesen:

Passato remoto: (1) part-ii, part-isti, part-i', part-immo, part-iste
part-i'rono; וסעתי וכו'

(2) fin-ii, etc. גמרתי וכו'

Futuro: (1) part-irò, part-irai, part-irà, part-iremo, part-irete,
part-iramo; אסע וכו'

(2) fin-irò, etc. אגמור וכו'

Condizionale: (1) part-irei, part-iresti, part-irebbe, part-iremmo,
part-ireste, part-irébbero; (אז) הייתי נוסע

(2) fin-irei, etc. (אז) הייתי גומר

Imperativo: (1) part-i, part-a, part-iamo, part-ite, part-ano; טע וכו'

(2) fin-isc-i, fin-isc-a, fin-iamo, fin-ite, fin-i'sc-ano. גמור וכו'

Congiuntivo presente: (1) (che io) part-a, part-a, part-a, part-iamo,
part-iate, part-ano; שאני נוסע וכו'

(2) (che io) fin-isc-a, fin-isc-a, fin-isc-a, fin-iamo, fin-iate,
fin-i'sc-ano. שאני גומר וכו'

Congiuntivo imperfetto: (1) (se io) part-issi, part-issi, part-isse,
part-i'ssimo, part-iste, part-i'ssero; לו הייתי נוסע וכו'

(2) (se io) fin-issi, etc. לו הייתי גומר וכו'

Infinito: (1) part-ire נסוע (2) fin-ire גמור

Participio presente: (1) part-ente; הנוסע

(2) fin-ente. הגומר

Participio passato: (1) part-ito; גי שנסע

(2) fin-ito. גמור

Gerundio: (1) part-endo; בנסוע

(2) fin-endo. בגמור

פעלים בלתי-סדירים

מלבד הפעלים הנוסעים באופן רגיל, יש הרבה שנטייתם בלתי-סדירה.
להלן מובאות כמה דוגמאות של פעלים כאלה בצורות הבאות:

(1) אינדיקאטיבו פֶּרְסֵנְסָה (זמן הווה); (2) אימפֶּרְפֶּטְטוֹ; (3) פֶּסְטוֹ
רִימוּטוֹ; (4) פוּטוּרוֹ; (5) קוּגֵגִינְטִיבו פֶּרְסֵנְסָה; (6) פֶּרְטִיצִיבִּי פֶּסְטוֹ (בינוני
בזמן עבר); (7) גִּיֶּהוּנְדִּינִי (עם הפעל בכנויים).

Condizionale: vend-erei, vend-eresti, vend-erebbe, vend-eremmo,
vend-ereste, vend-erébbero. (אז) הייתי מוכר

Imperativo: vend-i, vend-a, vend-iamo, vend-ete, vend-ano. מכור

Congiuntivo presente: (che io) vend-a, vend-a, vend-a, vend-iamo,
vend-iate, vend-ano. שאני מוכר

Congiuntivo imperfetto: (se io) vend-essi, vend-essi, vend-esse,
vend-éssimo, vend-este, vend-éssero. לו הייתי מוכר

Infinito: vend-ere. מכור

Participio presente: vend-ente. המוכר

Participion passato: vend-uto. מכור

Gerundio: vend-endo. במכור

את הזמנים המורכבים יוצרים כמו בגטיה הראשונה.

נטיית-הפעלים השלישית

לנטיית פעלים זו שייכים כל הפעלים המסתיימים במקור ב־ire
לנטיה זו שתי צורות בזמנים הבאים: אינדיקאטיבו פרסנטה, קונג'ונטיבו
פרסנטה ואימפֶּרְפֶּטְטוֹ, כגון: (1) parlare (נסוע) נוטה באופן רגיל
parlo, parli, parte

לפי הצורה (1) נוטים רק פעלים מועטים, שהחשובים בהם:
cucire, dormire, fuggire, inseguire, sentire, servire, vestire.

לבוש, עבודה, שמוע, הרגש, רדוף, ברוה, ישון, תפור.
אולם רוב הפעלים מקבלים בזמנים אלה את הסיום -isco, כגון:

finire (2) (גמור) finisco, finisci

הדוגמאות של שתי הצורות הן:

Presente: (1) part-o, part-i, part-e, part-iamo, part-ite, part-ono;
אני נוסע (יוצא) וכו'

(2) fin-isc-o, fin-isc-i, fin-isc-e, fin-iamo, fin-ite, fin-isc-ono.

אני גומר וכו'

Imperfetto: (1) part-ivo, part-ivi, part-iva, part-ivamo, part-ivate,
part-ivano; הייתי נוסע וכו'

(2) fin-ivo, etc. הייתי גומר וכו'

4. dovrò. 5. debba, dobbiamo, dobbiate, débbano. 6. dovuto.
7. dovendo.
- FARE, עשה I. faccio (fo), fai, fa, facciamo, fate, fanno. 2. facevo. 3. feci, facesti, fece, févero. 4. farò 5. faccia. 6. fatto. 7. facendo.
- GIUNGERE, הגיע I. giungo. 2. giungevo. 3. giunsi, giunse, giunsero. 4. giungerò 5. giunga. 6. giunto. 7. giungendo.
- LEGGERE, קרא I. leggo. 2. leggevo. 3. lessi, lesse, léssero. 4. leggerò. 5. légga. 6. letto. 7. leggendo.
- METTERE, שים I. metto. 2. mettevo. 3. misi, mise, misero. 4. metterò. 5. metta. 6. messo. 7. mettendo.
- MORIRE, מות I. muoio, muori, muore, moriamo, morite, muoiono. 2. morivo. 3. morii. 4. morirò. 5. muoia. 6. morto. 7. morendo.
- MUOVERE, הנע I. muovo. 2. movevo. 3. mossi, movesti, mosse, móssero. 4. moverò. 5. muova. 6. mosso. 7. movendo.
- PARERE, הדמיה, הראיה I. paio, pari, pare, paiamo, parete, pàiono. 2. parevo. 3. parvi, paresti, parve, parvero. 4. parrò. 5. paia. 6. parso. 7. parendo.
- PIACERE, מצוא-חן I. piaccio, piaci, piace, piacciamo, piacete, piaccio-
no. 2. piacevo. 3. piacqui, piacesti, piacque, piacquero. 4. piacerò. 5. piaccia. 6. piaciuto. 7. piacendo.
- POTERE, יכול I. posso, puoi, può, possiamo, potete, possono. 2. potevo. 3. potei. 4. potrò. 5. possa. 6. potuto. 7. potendo.
- PRENDERE, לקוח I. prendo. 2. prendevo. 3. presi, prese, présero. 4. prenderò. 5. prenda. 6. preso. 7. prendendo.
- RIDERE, צחק I. rido. 2. ridevo. 3. risi, rise, risero. 4. riderò
5. rida. 6. riso. 7. ridendo.
- RISPONDERE, ענה I. rispondo. 2. rispondevo. 3. risposi, rispon-
desti, rispose, rispósero. 4. risponderò. 5. risponda. 6. ri-
sposto. 7. rispondendo.

במקרים שהפעל לא הובא בכל גופי הנטייה, עיין בדוגמאות של
נטיית הפעלים שהובאו לעיל.

- ANDARE, הלך I. vado, vai, va, andiamo, andate, vanno. 2. an-
davo. 3. andai. 4. andrò. 5. vada, vada, vada, andiamo, andiate,
va'dano. 6. andato. 7. andando.
- BERE (BEVERE), שתה I. bevo. 2. bevevo. 3. bevvi, bevesti, bevve,
bevemmo, beveste, bévvero. 4. berrò, beverò. 5. beva. 6.
bevuto. 7. bevendo.
- CADERE, נפל I. cado, 2. cadevo. 3. caddi, cadesti, cadde, ca-
demmo, cadeste, caddero. 4. cadrò. 5. cada. 6. caduto. 7. cadendo.
- CHIEDERE, דרוש I. chiedo. 2. chiedevo. 3. chiesi, chiedesti,
chiese, chiedemmo, chiedeste, chiésero. 4. chiederò. 5. chieda.
6. chiesto. 7. chiedendo.
- COGLIERE, קטוף I. colgo, cogli, coglie, cogliamo, cogliete, cólgono.
2. coglievo. 3. colsi, colse, cólsero. 4. coglierò. 5. colga,
cogliamo, cogliate, cólgano. 6. colto. 7. cogliendo.
- CONOSCERE, ידוע I. conosco, conosci, etc. 2. conoscovo. 3. co-
nobbi, conobbe, conóbbbero. 4. conoscerò. 5. conosca. 6. cono-
sciuto. 7. conoscendo.
- CORRERE, רץ I. corro. 2. correvo. 3. corsi, corse, córsero.
4. correrò. 5. corra. 6. corso. 7. correndo.
- DARE, נתון I. do, dai, dà, diamo, date, danno. 2. davvo. 3.
diedi, desti, diede, demmo, deste, diédero. 4. darò. 5. dia.
diamo, diate, di'ano. 6. dato. 7. dando.
- DIRE, אמר I. dico, dici, dice, diciamo, dite, dicono. 2. dicevo.
3. dissi, dicesti, disse, dicemmo, diceste, dissero. 4. dirò. 5. dica.
6. detto. 7. dicendo.
- DOLERE, כאוב (dolarsi, הצטער). I. dolgo, duoli, duole,
dogliamo, dolete, dólsero. 2. dolevo. 3. dolsi, dolse, dólsero.
4. dorrò. 5. dolga. 6. doluto. 7. dolendo.
- DOVERE, היה מחויב I. devo (debbo), devi, deve, dobbiamo, dovete,
dévono (débbono). 2. dovevo. 3. dovetti, dovette, dovéttero.

ש י ח ו

SALUTI

Buon giorno, signore!
Buona sera, signorina!
Buona notte, signora!
Come sta?
Benissimo, e Lei?
(Molte) grazie
Arrivederla (Arrivederci) — Addio, Ciao
Come sta Suo padre?
Come sta il Suo amico?
Lo saluti da parte mia
Spero che egli stia bene
Come stanno a casa sua?
Chi è Lei?
Mi chiamo N.
Sono straniero
Cosa vuole?
Cosa desidera?
In che cosa posso servirla?
Dove va?

INCONTRO

Non mi aspettavo d'incontrarla
Da quanto tempo è ritornato Lei?
Sono arrivato iersera in treno
Com'è stato il suo viaggio?
Ho avuto un viaggio piacevolissimo
Aspettiamo da circa mezz'ora
Me ne rincresce assai

(*) התרגום המלולי: יום טוב; בברכה זו משתמשים עד הערב.

ברכות

בוקר טוב! ארוני
ערב טוב, גברת (בלתי נשואה)
לילה טוב, גברתי
מה שלומך (שלום כב')?
טוב מאד, ומה שלומך? (שלום כב')
תודה (רבה)
להתראות — שלום
מה שלום אביך (אביו)?
מה שלום ידידך (ידידו)?
דרישת-שלום ממני
אני מקוה שלומך טוב
מה שלום בני-ביתך (בבית שלך)?
מי אתה (מי הוא)?
שמי פלוני אלמוני
אני מחויילארץ
מה אתה רוצה (הוא, כב')?
מה משאלתך (משאלתו, משאלת כב')?
במה אני יכול לשרתך (לשרתו)?
לאן אתה הולך (הוא, כב')?

פ א י ש ה

לא קייתי לפגושך כאן (לפגשו)
מתי חזרת (כב' חזר)?
באתי אמש ברכבת
איזו נסיעה הייתה לך (לו, לכב')?
הייתה לי נסיעה נעימה מאד
חכינו כחצי שעה
אני מצטער מאד על כך

SALIRE, עלה I. salgo, sali, sale, saliamo, salite, sàlgono. 2. salivo.
3. salii. 4. salirò. 5. salga. 6. salito. 7. salendo.

SAPERE, ידוע I. so, sai, sa, sappiamo, sapete, sanno. 2. sapevo.
3. seppi, sapesti, seppe, séppero. 4. saprò. 5. sappia. 6. saputo.
7. sapendo.

SEDERE, ישוב I. siedo (seggo), siedi, siede, sediamo, sedete, sié-
dono (séggono). 2. sedevo. 3. sedei (sedetti), sedè (sedette),
sedérono (sedéttero). 4. sederò. 5. sieda (segga). 6. seduto.
7. sedendo.

STARE, עמוד I. sto, stai, sta, stiamo, state, stanno. 2. stavo. 3.
stetti, stesti, stette, stemmo, steste, stéttero. 4. starò 5.
stia. 6. stato. 7. stando.

TENERE, אחוז I. tengo, tieni, tiene, teniamo, tenete, téngono.
2. tenevo. 3. tenni, tenesti, tenne, ténnero. 4. terrò. 5. tenga.
6. tenuto. 7. tenendo.

TRADURRE, תרגם I. traduco, -duci, -duce, -du'cono. 2. traducevo.
3. tradussi, -ducesti, etc. 4. tradurrò. 5. traduca. 6. tradotto.
7. traducendo.

TRARRE, הוצא I. traggio, trai, trae, traiamo, traete, tràggonno.
2. traevo. 3. trassi, traesti, trasse, traemmo, traeste, tra'sserò.
4. trarrò. 5. tragga. 6. tratto. 7. traendo.

VEDERE, ראה I. vedo. 2. vedevo. 3. vidi, vedesti, vide, vi'dero. 4.
vedrò. 5. veda. 6. veduto (visto). vedendo.

VENIRE, בא I. vengo, vieni, viene, veniamo, venite, véngono.
2. venivo. 3. venni, venne, vénnero. 4. verrò. 5. venga. 6.
venuto. 7. venendo.

VINCERE, נצח I. vinco, vinci, vince, etc. 2. vincevo. 3. vinsi,
vinse, v'nsero. 4. vincerò. vinca. 6. vinto. 7. vincendo.

VIVERE, חיה I. vivo. 2. vivevo. 3. vissi, visse, vissero. 4. vivrò
5. viva. 6. vissuto. 7. vivendo.

VOLERE, רצה I. voglio, vuoi, vuole, vogliamo, volete, vógliono.
2. volevo. 3. volli, volle, vóllero. 4. vorrò. 5. voglia. 6. vo-
luto. 7. volendo.

Grazie dell' informazione
Vado anch' io da quella parte

תודה בעד הידיעה
גם אני הולך באותו הכוון

PER VISITARE LA CITTA'

בקרר בעיר

Mi dica, quali edifici vedremo
passando?

תגיד (יגיד) לי, איזה בנינים נראים
בדרך?

Che chiesa è questa? che monu-
mento, (palazzo), è questo?

איזו כנסיה זו, מצבת זכרון זו (ארמון)?
הוא?

Che edificio è quello?

מה הבנין הזה?

Come si chiama questa piazza?

איך נקרא ככר זאת?

Come si chiama questa via?

מה שם הרחוב הזה?

Come si chiama questo vicolo?

מה שם הסמטה הזאת?

Passiamo il ponte

נעבור את הגשר

Si può vedere il museo oggi?

האם אפשר לבקר היום במוזיאון?

In che giorni è aperto?

באיזה ימים הוא פתוח?

Lunedì, mercoledì e venerdì è
aperto, domenica, martedì, gio-
vedì e sabato è chiuso

בימים: שני, רביעי וששי הוא פתוח,
בימים ראשון, שלישי, חמישי
ושבת הוא סגור

Quanto costa l'ingresso?

מה הם דמי הכניסה?

Andiamo al cinema

נלך לקולנוע

A che ora incomincia la prima
rappresentazione?

באיזו שעה מתחילה ההצגה הראשונה?

Mi dia due posti nel centro, per
favore

בבקשה לתת לי שני מקומות באמצע

Il concerto avrà luogo domani
sera

הקונצרט יתקיים מחר בערב

Quando avrà luogo la rappre-
sentazione?

מתי תתקיים ההצגה?

Vorrei farmi fotografare

הייתי רוצה להצטלם

Desidero un ingradimento, sei
cópie

אני רוצה הגדלה אחת, שש העתקות

Vendete pelli'cole?

אתה מוכר סרטים?

Mi sviluppi questa pelli'cola su
carta lucida

תפתח לי את הסרט הזה
על נייר מבריק

Mi permetta, signora, di presen-
tarle il signor B.

Piacere

נעים לי מאוד

Ecco l'amico che aspettavo

הנה החבר שהכיתי לו

Che faremo?

מה נעשה?

Che ne pensa?

מה דעתך (דעתו) על כך?

E' mai stato in Italia Lei?

האם היית כבר באיטליה?

Di dov'è Lei?

מגיד אתה?

Da quanto tempo è Lei in Italia?

כמה זמן אתה באיטליה?

Vi sono da sei mesi circa.

אני - כאן כששה חודשים

PER INFORMARSI DELLA VIA

אי זו הדרך?

Scusi tanto

סליחה (תסלח לי מאוד)

Quale è la strada più breve per
la stazione?

מהי הדרך הקצרה לתחנה?

E' questa la strada per...

האם זאת הדרך ל...

Dov' è la via...

איפה הרחוב...

Può Ella dirmi se questa strada
conduce a...

אולי תגיד לי, אם דרך זו מובילה ל...

In che direzione bisogna che io
vada?

באיזה כוון עלי ללכת?

Qual è la via più breve?

מה היא הדרך הקצרה ביותר?

Non v'è molta differenza

אין הבדל גדול.

Vada sempre dritto

הלך תמיד ישר

Volti a sinistra

תפנה שמאלה

Volti a destra

תפנה ימינה

Prenda la seconda strada a destra

תלך ברחוב ימינה

Ritorni indietro

תחזור

Lei deve domandar di nuovo dopo
giunta al mercato

עליך שוב לשאול כשתגיע לשוק

Quanto è distante la piazza...?

מה המרחק מכאן לככר...?

Non glielo saprei dire

לא אוכל להגיד לך (לו, לכב)

Lo domandi a una guardia mu-
nicipale

תשאל אצל שוטרי

Mi conduca alla polizia

תובילני למשטרה

Bisogna che io prenda a. destra
o a sinistra?

האם עלי לפנות ימינה או שמאלה?

Lo troverete in casa
Non La disturbo?

LINGUE STRANIERE

Parla ebraico?
" francese?
" italiano?
" inglese?
" tedesco?
Impara l'italiano?
Non parlo bene l'inglese
Parliamo italiano
Sa Lei parlare nessuna lingua straniera?
Ho cominciato da poco a studiare italiano
Lei dovrebbe procurare di parlare italiano piu sovente
Parla molto male l'inglese
Capisce bene quando parlo?
Non ho capito tutto. Ripeta, per piacere
Lo capisco un po' quando non si parla troppo presto
Parli piano, per piacere
Lo traduca in tedesco (in ebraico)
E' una lingua difficilissima
La lingua italiana (l'italiano) è piu' facile che l'inglese
Qui si parla inglese
Come si chiama questo in italiano?
Come si chiama questa cosa?

IL CLIMA

Che tempo fa oggi?
Fa bel tempo
Fa cattivo tempo

תמצא אותו בבית
האם אינני מפריע לך (לו)?

לשונות זרות

האם אתה מדבר עברית?
האם אתה מדבר צרפתית?
האם אתה מדבר איטלקית?
האם אתה מדבר אנגלית?
האם אתה מדבר גרמנית?
האם אתה לומד איטלקית?
אינני מדבר טוב אנגלית
גדבר איטלקית
האם אינך יודע לדבר שום שפה זרה?

התחלתי לא מנגן ללאוד איטלקית
עליך להשתדל לדבר איטלקית לעתים יותר קרובות
הוא מדבר רע מאד אנגלית
המבין אתה היטב כשאני מדבר?
לא הבינתי את הכל, תגיד זאת עוד פעם, בבקשה
אני מבין קצת כשאני מדברים יותר מדי מהר
תדבר לאט, בבקשה
תתרגם את זה לגרמנית (לעברית)
זאת היא שפה קשה מאד
הלשון האיטלקית יותר קלה מן האנגלית
כאן מדברים אנגלית
איך זה נקרא באיטלקית?
איך נקרא דבר זה?

ה א ק ל י ם

איזה מזג אוויר היום?
מזג אוויר יפה
מזג אוויר רע

LA VISITA

In che via abita Lei?
Da che parte abita Lei?
E' lontano di qua?
E' vicino
Chi cerca Lei?
Conosce Lei il signor...?
Può Ella dirmi dove sta?
Sa Lei il numero della sua casa?
Abita qui il signor N.?
Pi'chiano, — qualcuno suona
Chi è?
Avanti
Apra la porta
Son lieto di vederla
La prego di sedersi
Cosa c'è di nuovo?
Vuole restare a pranzo con noi?
Con piacere, grazie
Non posso restare
Bisogna che me ne vada
Ascoltare il programma della radio
Mi piace la musica
Sonare il pianoforte
Perchè ha tanta premura?
Ho ancora molto da fare
La ringrazio della sua visita
Spero di rivederla presto
State bene
E' in casa?
Sì, signora
No, signore
E' uscito in questo momento
Egli è in città

ה ב ק ו ר

באיזה רחוב אתה (הוא) כב? גר?
באיזה סביבה אתה (הוא) כב? גר?
האם זה רחוק מכאן?
זה קרוב
את מי אתה מחפש?
המכיר אתה את האדוני...?
התוכל להגיד לי, איפה הוא גר?
האם אתה יודע את מספר ביתו?
האם גר כאן אדון פלוני אלמוני?
דופקים, — מי שהוא מצלצל מי שם?
יבוא (יכנס)
פתח את הדלת
אני שמח לראותך (להארתו)
אבקש לשבח מה חדש?
התשאר (הישאר) איתנו לארוחת הצהרים?
ברצון, תודה
אינני יכול להשאר עולי ללכת
להאזין לתכנית הרדיו
אני אוהב את המוסיקה לנגן בפסנתר
למה אתה ממחר כל כך?
יש לי עוד הרבה עבודה
אני מודה לך (לו, לכב) בעד הבקור
אני מקווה לראותך (תו) בקרוב
שלום לכם (היו שלום)
האם הוא בבית?
כן, גברתי
לא, אדוני
הוא יצא כרגע
הוא בעיר

Ho bisogno di una camera ammobigliata
 Ho bisogno di una camera senza mobilio
 Favorisca entrare
 Siamo in tre
 Non mi piace questa camera; ce ne sarebbe un'altra?
 La camera dev' essere pulitissima
 Questa camera non è grande, ma mi basterà
 Vorrei vedere l'albergatore
 In questa camera si trovano : una tavola, due sedie, un tappeto, uno specchio, un armadio e un letto
 La stanza è illuminata a luce elettrica?
 C'è la luce elettrica nel corridoio e nella camera.
 Desidera vedere l'altra stanza?
 Preferisco questa
 Fisso questa camera
 Quale è il prezzo al giorno (alla settimana, al mese)?
 Vorrei passarvi alcune settimane
 Mi sembra sia troppo
 Che numero ha la mia camera?
 Dov' è la chiave della mia stanza?
 Cosa devo fare per chiamare il cameriere?
 Mi dica ciò che le bisogna, e procurerò di contentarla
 Esco. Se qualcuno domanda di me, dica che sarò di ritorno fra un'ora

אני צריך חדר מרוהט
 אני צריך חדר בלתי-מרוהט
 בבקשה להכנס
 אנחנו שלשה
 החדר הזה אינו מוצא הן בעיני; היש לך חדר אחר?
 החדר מוכרח להיות וקי מאוד
 החדר הזה איננו גדול, אבל, בשבילי יספיק
 אני רוצה לראות את בעל המלון
 בחדר זה נמצאים: שולחן, שני כסאות, מרובה, מראה, ארון ומטה
 האם ישנו חשמל בחדר?
 (האם החדר מואר באור חשמלי?)
 החשמל בפרוודור ובחדר
 האם אתה רוצה לראות את החדר השני?
 אני מעדיף את זה
 אני לוקח חדר זה
 מה המחיר בעד יום (שבוע, חודש)?
 הייתי רוצה לבלות כאן שבועות אחדים
 אני חושב שזה יותר מדי ביוקר
 מה מספר החדרי?
 היכן המפתח מהחדרי?
 איך אוכל לקרוא למשרת?
 תגיד לי מה דרוש לך ואשתדל להשביע את רצונך.
 אני יוצא. אם מי שהוא ישאל לך, תגיד שאחזור בעוד שעה

Il tempo è variabile
 Fa caldo
 Fa freddo
 E' asciutto
 E' molto umido
 C'è fango
 Il cielo è coperto
 C'è un vento fortissimo
 C'è il sole
 L'aria è soffocante
 E' tempo piovoso — piove
 Névica — grandina
 Il fulmine (lampeggia)
 Tuona
 Abbiamo una bella notte
 Il tempo si rischiarà
 Il termómetro segna dieci gradi sotto zero
 Il termómetro segna venti gradi sopra zero
 Soffia la tramontana
 E' scirocco
 E' libeccio

מזג-האוויר משתנה
 חם
 קר
 יבש
 לח מאד, רטוב מאד
 בוץ, רפש
 השמים מעוננים
 רוח חזקה
 שמש
 האויר מתניק
 סגרירי — יורד גשם
 יורד שלג — ברד
 ברק (נראה ברק)
 נשמע רעם
 לילה יפה לננו
 מזג-האוויר מתבהר
 המדחום מראה עשר מעלות קור (מתחת לאפס)
 המדחום מראה עשרים מעלות חום (מעל לאפס)
 נושבת רוח צפונית (רוח קרה-יבשה)
 נושבת רוח דר-מית-מזרחית (רוח חמה-רטובה)
 נושבת רוח דר-מית-מערבית

L'ABITAZIONE

Bisogna che io cerchi un alloggio
 Dov' è un buon albergo?
 Sa Ella indicarmi dove si trova l'hôtel Continentale?
 Ha Lei camere da affittare?
 Ha Lei camere libere?
 Sì, signore, ne ho parecchie
 Quante stanze Le occorrono?
 Per quanto tempo le vorrebbe?
 Starò una notte sola

ה ד י ר ה

עלי לחפש דירה
 היכן בית-מלון טוב?
 אתוכל להגיד לי איפה נמצא המלון קונטיננטל?
 היש לך (לו, לכבי) חדרים להשכיר?
 האם יש לך חדרים פנויים?
 כן, אדוני, יש לי רבים
 כמה חדרים אתה צריך?
 לכמה זמן אתה צריך להם?
 אני נשאר רק לילה אחד

E' l'una. (E' il tocco)
Sono le cinque
Sono le due meno dieci
Sono le sei e un quarto
E' la mezza
Sono le nove e mezza
Alle tre

Il mio orologio non cammina —
è fermo

Ritarda, — corre
Bisogna farlo riparare
Lo porterò dall'orologiaio
E' mezzanotte
E' mezzogiorno
Ora dell' Europa centrale

LA COLAZIONE

Ho fame
Ho sete
E' pronta la colazione?
Vuol' far colazione?
A che ora fa Lei colazione?

Portateci thè o caffè — tazze e
piattini — una zuccheriera —
un cucchiaino

Preferirebbe cioccolata?

Préferisco latte

Mi dia delle uova fresche

Camierere, favorisca il conto

C'è compreso anche il servizio?

Quanto ho da pagare?

Ecco la mancia per voi

שעה אחת (אחת)
שעה חמש
שעה שתיים פחות עשרה
רבע אחרי שש
שעה שתיים-עשרה וחצי
שעה תשע וחצי
בשעה שלש

שעונו אינו הולך — נעמד

מאוחר — ממהר
צריך לתקן אותו
אמסור אותו לשען
הוצות
צהרים

זמן של אירופה המרכזית

ארוחת הבוקר

אני רעב
אני צמא
האם ארוחת-הבוקר מוכנה?
האם תאכל ארוחת-בוקר?
באינו שעה אתה אוכל את ארוחת-
הבוקר?

בבקשה להביא לנו תה או קפה —
ספלים ותחתיות — קופסה
עם סוכר — כפית לקפה

האם אתה מעדיף קקאו?

אני מעדיף חלב

בבקשה לתת לי ביצים טריות

מלצו, אבקש חשבון

האם זה כבר עם שרות?

כמה אני משלם?

הנה מתנה בשבילך

Tornerò tardi
A'bito al terzo piano
Mi svegli, per favore, alle sette
Prenderò il caffè in camera
Sono pulite le mie scarpe?

E'TA', DATA

Quanti anni ha Lei?
Ho trentaquattro anni
Avrò presto ventinove anni
Ho compiuto quarant' anni il me-
se passato

Non li dimostra

La credevo piu vecchio

Lei è molto giovane

Sono il maggiore

Sono il minore

Quando è il Suo natalizio?

Sono nato il sette giugno

Quanti ne abbiamo oggi?

Oggi è il primo (due, venticinque,
trenta) luglio

Sono arrivato ieri

Partiro' domani

Sono arrivato tre giorni fa

Partirò giovedì' prossimo

Oggi a otto (a quindici)

Prima dell'otto marzo

Nell' anno millenovecento qua-
rantacinque

L'ORA

Che ora è?

E' presto

E' tardi

E' piu' tardi di quel che credevo

אחזור מאוחר
אני גר בקומה השלישית
תעיר אותי, בבקשה, בשעה שבע
אקבל את הקפה בחדר
האם הנעלים שלי מצוידות?

איל, תאריך

בן כמה אתה (הוא, כבי)?

אני בן שלשים וארבע שנים

בקרוב ימלאו לי 29 שנה

מלאו לי 40 בחודש שעבר

אינך נראה כך

חשבתי שאתה (הוא, כבי) יותר מבוגר

אתה (הוא, כבי) צעיר מאד

אני הגדול ביותר

אני הצעיר ביותר

מתי יום-הולדתך (תו)?

גולדתי ב-7 ביוני

איזה תאריך היום?

היום ראשון (שני, 25, 30) ליולי

באותי אתמול

אסע מחר

באתי לפני שלשה ימים

אסע ביום החמישי הבא

מהיום בעוד שבוע (שבועיים)

לפני השמיני במאוס

בשנת 1945

השעה

מה השעה?

מוקדם

מאוחר

יותר מאוחר, כפי שחשבתי

DIVERSE COMPERE

Ho da fare qualche acquisto in città

Cosa vuol comperare?

Dove potrei comperare:

Aghi — forbici — temperini —
rasoi — occhiali

Mi dia:

una spazzola da abiti — uno
spazzolino da denti — da capelli,
un fazzoletto

Il mercato

E' troppo caro

E' a buon mercato

Non mi piace contrattare

Non voglio spender tanto

Non vada in collera; non è colpa
mia

Facciamo quanto sta in noi

Quanto fa tutto insieme?

Sono prezzi fissi

Favorisca farmi vedere

Quanto debbo pagare?

Si accomodi alla cassa

Lei paga novanta lire

Può mandarmelo a casa (all'hó-? (למלון)
tel)? (all'albergo)?

Quanto ha pagato Lei per questo?

Appena potrò, la pagherò

Preado questo qui

Prego mostrarmi il listino dei
prezzi

IL SARTO

Vorrei accomodare il mio vestito

Mi occorre un ago

קניות שונות

ללי לסדר קניות אחדות בעיר

מה אתה רוצה (הוא, כב') לקנות?
איפה הייתי יכול לקנות: מחטים —
מספרים — אולרים — סכיני

גלות — משקפיים
בבקשה לתת לי:

גיברשת לבגדים — מברשת
לשנים — לשערות, ממתה

שוק

זה יותר מדי ביוקר

זה זול

אינני רוצה לעמוד על המקח

אינני רוצה להוציא כל כך הרבה

אל נא תכעס; אין זו אשמתי

אנו עושים הכל מה שביכולתנו

כמה זה ביחד?

יש מחירים קבועים

בבקשה להראות לי

כמה אני צריך לשלם?

נא לגשת לקופה

כבודו משלם תשעים לירה

התוכל לשלוח את זה הביתה (למלון)?

כמה שילמת בעד זה?

אשלם לך מידי כשאוכל

אני לוקח את זה

בבקשה להראות לי את לוח המחירים

החיה

אני יוצה לתקן את החליפה שלי

אני צריך מחט

IL PRANZO

A che ora pranziamo oggi?

Cosa vuole Lei a pranzo?

Mi dia un bistecca e un' insalata
— piselli — patate

Mi dia un piatto — un coltello —
una forchetta — un cucchiaino

Metta la tovaglia

Mi dia un po' di minestra — di
arrosto — di pesce

Pane — burro — vino bianco,
rosso

Formaggio o frutta

Grasso

Carne magra

Il ristorante, la trattoria

CAMBIO DI DENARO

Dove si trova qui vicino un cam-
biavalute?

Può Lei cambiarmi queste mo-
nete étere?

Può cambiarmi una lira sterlina?
— venti lire?

Non ho spiccioli

Una lira ha cento centesimi

Cinque centesimi sono un soldo

E' buona questa moneta?

Credo di si; Lei può esaminarla

Questa qui non sembra buona

Non ha un buon suono

Circolano molte monete false

ארוחת הצהרים

באינו שעה אוכלים היום את ארוחת
הצהרים?

מה אתה (הוא, כב') רוצה לארוחת
הצהרים?

בבקשה לתת לי בשר-צלו וסלט —
אפונה — תפוחי-אדמה

בבקשה לתת לי צלחת — סכין —
מזלג — כף

תפרוש את המפה

בבקשה לתת לי מעט מרק — בשר
צלוי — גנים

להם — חמאה — יין לבן, ארום

בבינה או פירות

שומן

בשר כחוש, רוה

מסערה

חלוק כספים

איפה נמצא כאן בקרבת-מקום
חלפין-כספים?

התוכל להחליף לי את המטבעות
הזרות הללו?

התוכל להחליף לי לירה אחת —
20 לירות?

אין לי כסף קטן

ללירה 100 צינטסימי

חמש צינטסימי נקראים סולדו

יזאם מטבע זו טובה?

טבורני שכן, אתה יכול לגסותה —
לבדקה

זו אינה נראית טובה

אין לה צליל טוב

יש הרבה מטבעות מזויפות במחזור

NELLA LAVANDERIA

Ho della biancheria da dare a lavare (stirare)

Potete lavarmi la biancheria?

Quanto vuole per camicia — per paio di calze — per fazzoletto — per colletto?

Questo non è ben lavato

Potete aggiustarmi le calze?

IN LIBRERIA

Vorré comprarmi alcuni libri

Mi dia un dizionario tasca'bile

Ha un dizionario inglese-italiano (tedesco-italiano)?

No, li ho terminati

Mi dia la pianta della città; ma esatta

Ha pure una biblioteca circolante?

Quale è il prezzo d'abbonamento?

Sono libri nuovi o usati?

Ha libri inglesi, francesi, tedeschi, russi, polacchi?

Vende pure carta da lettere — penne — inchiostro — lapis — righe — quaderni

Ha una Bibbia in italiano?

Voglio comprare un giornale

SCRIVERE UNA LETTERA

Oggi devo scrivere due lettere

Mi dia una busta

Ha una penna?

כ ת כ ב ס ה

יש לי לבנים לכביסה (לגהוץ).

התוכל (התוכלי) לכבס לי את הלבנים?

כמה אתה רוצה בעד כותונת —

בעד זוג גרבים — בעד ממוחטה

— בעד צוארון?

זה לא מכובט טוב

התוכל לתקן לי את הגרבים?

כבית-אסחר ספרים

הייתי רוצה לקנות ספרים אחרים

בבקשה לתת לי מלון-כיס

האם יש לך מלון אנגלי-איטלקי

(גרמני-איטלקי)?

לא, אזלו

בבקשה לתת לי תכנית העיר, אבל

מדויקת

יש לך (לו, לכבי) גם ספריה

להשאלת ספרים?

כמה יכולה מגוי?

אלה הם ספרים חדשים

או משומשים?

יש לך ספרים אנגליים, צרפתיים,

גרמניים, רוסיים, פולניים?

אתה גם מוכר גייר למכתבים —

עטים — דיו — עפרונות —

סרגלים — מחברות?

יש לך תנ"ך באיטלקית?

אני רוצה לקנות עתון

כתיבת כתב

אני מוכרח לכתוב היום שני מכתבים

אבקש מעטפה

היש לך עט?

Cosá vuol cucire?

Mi dia filo — seta — cotone

Di che colore le occorre?

Bianco, nero, giallo, verde, azzurro, violetto, rosso, rosa, grigio, marrone

Questo colore non mi piace; è troppo scuro (troppo chiaro)

L'a'bito, i calzoni, il panciotto, i bottoni

Potrebbe raccomandarmi un buon sarto?

IL CALZOLAIO

Ho bisogno di un paio di scarpe (di stivali)

Porta'temené qualche paio di diverse grandezze

Le proverò

Sono troppo strette

Il cuoio è cattivo

Le suole sono troppo sottili

Vorré pure un pola di pantófole

Il corno per le scarpe

Mi risuoli queste scarpe

Ripari i tacchi

IL BARBIERE

Prego farmi la barba

Prego aggiustarmi (tagliarmi) i capelli

Prego pettinarmi, incipriarmi

Il rasoio, il sapone, la cipria, il pétine

מה אתה רוצה לתפור?

בבקשה לתת לי חוטים — חוטי

משי, חוטי צמר

מאיזה צבע אתה צריך?

לבן, שחור, צהוב, ירוק, כחול,

טגול, אדום, ורוד, אפור, חום

צבע זה אינו מוצא חן בעיני; הוא

כהה יותר מדי (בהיר)

חולצה, מכנסים, חויה, כפתורים

התוכל להמליץ לפני על חייט טוב?

הסנדלר

אני צריך זוג נעלים (מגפים)

תתן לי כמה זוגות מגודל שונה

אנסה אותן

הן צרות יותר מדי

העור גרוע

הסוליות דקות יותר מדי

הייתי רוצה גם זוג נעלי-ביית

כף לנעלים

בבקשה לשים לי סוליות על נעלים אלו

בבקשה לתקן את העקבים

הספר

בבקשה לגלח אותי

בבקשה לספר לי את השערות

(אני רוצה להסתפר)

בבקשה לעשות לי תסרוקת,

לשים פודרה

תעריר סבון, פודרה, מסרק

DELLA SALUTE IL MEDICO

Come sta?
Spero che sia in óttima salute
Come sta Suo fratello?
Non sta tanto bene
E' gravamente ammalato
Cos' ha?
Ha la febbre — mal di testa —
di gola — di ventre — di denti
E' ferito
E' malato da lungo tempo?
Mi sento molto male
Chiamate il médico
Chi è il miglior médico — chi-
rurgo — dentista — oculista?
Non c'è nulla di grave
In due o tre giorni Lei sarà gua-
rito
Ho preso un raffreddore
Può spedirmi questa ricetta?

VIAGGIO

Autista! conducétemi in via...
Fermétevi al numero cinquanta
Ecco il prezzo della corsa
Quanto costa?
Conduttore! Dove va questo auto-
bus?
Non c'è posto
Ecco l'autobus che deve prendere
Monti
Ho fretta
Dove siamo adesso?

על הבריאות, הרופא

מה שלומך? איך אתה מרגיש?
אני מקוה, שאתה בריא לגמרי
איך מרגיש אחיך?
הוא מרגיש לא כל כך טוב
הוא חולה מאד
מה לו?
יש לו חום — כאב-ראש — כאב-
גרונן — קיבה — שנים
הוא פצוע
הוא חולה כבר מזמן?
אני מרגיש רע מאד
בבקשה לקרוא לרופא
מי הרופא הטוב ביותר — מנתח
— רופא-שנים — רופא-עיניים?
אין לך שום דבר רציני
בעוד יומים או שלשה ימים
הבריא לגמרי
הצטנתי
התוכה להכין לי תרופה לפי רצפט זה?

נסיעה

נהג, תובילני לרחוב...
תצמוד ליד מספר 50
בבקשה, אני משלם בעד הנסיעה
כמה נגיע?
לואי (קונדוקטור), לאן הולך
אוטובוס זה?
אין מקום
נהג האוטובוס, שאתה צריך לנסוע בו
להכנס
אני ממהר
איפה אנחנו כעת?

E' buona? la provi
Non val niente
Cerco un calamaio
Non posso trovare la mia carta
da léttère
Ho bisogno di un lapis
E' cosi mal scritto, che non riesco
a decifrarlo
L'inchiostro è troppo chiaro; non
è nero abbastanza
Vuol dirmi dove si trova la posta?
Voglio comprare qualche franco-
bollo
Mi favorisca due francobolli da
una lira?
Dov'è la cassetta postale piu' vi-
cina?
Dov'è l'ufficio postale (telegrà-
fico) piu' vicino?
Quanto costa telefonare a...?
Cercare nell' indicatore telefónico
Cartolina postale
Quanto si paga per parola?
Quando parte la posta per l'éstero?

IL BAGNO

Vado a prendere il bagno
Prende Lei un bagno freddo o
un bagno caldo?
Vorréi una doccia
Non c'è abbastanza acqua
Vi aggiunga un po' d'acqua calda
Mi bagnerò nel fiume
So nuotare

האם הוא טוב? תנסה
לא שווה כלום
אני מחפש קסת
אינני יכול למצוא את נייר-
המכתבים שלי
אני צריך עפרון
זה כתוב כל כך רע, שאיני יכול
לקרוא
הדיו בהירה יותר מדי; אינה די
שחורה
התוכל להגיד לי היכן נמצא משרד
הדואר?
אני רוצה לקנות בול-ידאר אחדים
בבקשה לתת לי שני בולים, כל אחד
בלירה
היכן כאן תיבת-הדואר הקרובה?
היכן משרד-הדואר הקרוב ביותר
(נישרד הטלגרף)?
כמה עולה לטלפן ל...?
לחפש בספר הטלמונים
גלויה
כמה עולה כל מלה?
מתי יוצא הדואר לחוץ-לארץ?

הרחצה

אני הולך למרחץ (להתרחץ)
התקח אמבט קר או חם?
הייתי רוצה מקלחת (להתקלח)
המים אינם מספיקים
תוסיף מעט מים חמים
אתרחץ בנהר
אני יודע לשחות

Pérdere la coincidenza
Dov'è l'uscita?
Cambiamo treno
Voglio ritirare i miei colli
(il mio bagaglio)

לאכד את הקשר
היכן היציאה?
אנו עוברים לרכבת שניה
אני רוצה לקחת בחזרה את החפצים שלי
(את המזודה שלי)

יהדות, ציונות

COSE EBRAICHE E SIONISTICHE

Sono un ebreo di Erez Israel
Ci sono (qui) ebrei in questa città?

אני יהודי מארץ ישראל
האם יש יהודים בעיר הזאת?

Dov'è l'ufficio della Comunità?
Per piacere, conducetemi dal Rab-
bino

היכן משרד ועד הקהלה?
נא להביאני לבית הרב

Fino a che ora è aperta la Sina-
goga?

עד איזו שעה פתוח בית-הכנסת?

A che ora è l'ufficiatura alla
Sinagoga?

באיזה שעה מתפללים בבית הכנסת?

C'è qui vicino un antico cimitero
ebraico?

האם יש בקרבת מקום בית קברות
יהודי עתיק?

Ci sono qui molti profughi ebrei?
Ecco la strada che conduce al
campo di concentramento

האם יש כאן הרבה פליטים יהודיים?
הדרך הזאת מובילה למחנה-ריכוז

Cerco una guida che parli ebraico
o tedesco perche mi faccia ve-
dere il ghetto

אני מחפש מורה דרך המדבר עברית
(גרמנית) שיראה לי את הרובע
היהודי

Voglio vedere il bassorilievo
dell'Arco di Tito

רצוני לראות את התבליט
שבשער טיטוס

Vi condurrò a visitare le Cata-
combe ebraiche della Via Appia

אני אובילך לבקר את קברות
היהודים (קטומבות) שבדרך אפייה

Come posso avere il permesso
per vedere i libri ebraici della
Biblioteca Vaticana? (del Col-
legio Rabbinico?)

איך אוכל לקבל רשיון לראות את
הספרים העבריים אשר בבית
הספרים הוותיקני? (אשר עלייד
בית המדרש הגבוה לרבנים?)

Questo paesaggio mi ricorda E. I.

המבטבה הזו מזכירה לי את א"י

Scendo all'angolo di via...
I tram passano ogni tre minuti
A che ora parte l'ultima vettura?

אני יורד בקרן הרחוב
החשמליות עוברות כל 3 דקות
באיזו שעה הולכת החשמלית
האחרונה?

Quanto c'è da qui alla stazione?
Ci vuole mezz'ora ad andare a
piedi da qui alla stazione

מה המרחק מכאן לתחנה?
מפה לתחנה. כחצי שעה הליכה ברגל

Vado in treno
Quando sarò di ritorno?

אני נוסע ברכבת
מתי תהיה (יהיה) בחזרה?

Quando parte il treno?
Bisogna partire. Altrimenti perde-
remo il treno

מתי יוצאת הרכבת?
עלינו ללכת, אחרת נאחר את הרכבת

Ecco la stazione
Dov'è la sala d'aspetto?
A chi si devono consegnare i
bagagli?

הנה התחנה
היכן חדר ההמתנה?
למי למסור את החפצים?

Qual è l'orario di partenza dei
treni per ...?

מתי יוצאות הרכבות ל...?

Quando parte il prossimo treno?
Dove si prendono i biglietti?
Prego un biglietto di prima classe
Fra cinque minuti partiamo
Da quale banchina parte il treno
per...?

מתי יוצאת הרכבת הקרובה?
היכן נזוכרים כרטיסי נסיעה?
אני מבקש כרטיס למחלקה ראשונה
בעוד חמש דקות אנו נוסעים
מאיזה רציף יוצאת הרכבת ל...?

Aprite lo sportello
Chiudéte lo

בבקשה לפתוח את הדלת
בבקשה לסגרה

Mi permette di abbassare il vetro?
C'è corrente

האפשר לפתוח את החלון?
יש רוח פרצים

E' vietato fumare
Questo posto è occupato

אסור לעשן
המקום הזה תפוס

Favorisca mostrarmi il biglietto
Quanto tempo il treno si ferma
qui?

בבקשה להראות לי את הכרטיס
כמה זמן מתעכבת כאן הרכבת?

Abbiamo il tempo di andare al
buffet?

היש לנו זמן לגשת למנוון?

Ecco la strada che conduce al campo dei prigionieri di guerra
 Le nostre truppe hanno contenuto la pressione nemica
 Dare i primi soccorsi
 I nostri apparecchi da caccia hanno abbattuto 16 velivoli
 Hanno distrutto tutti i capannoni dell' aerodromo
 I nostri velivoli hanno sorvolato la città
 Hanno raggiunto la propria base senza perdite
 Una nave mercantile nemica è stata affondata nel porto
 La nostra unità ha ottenuto rinforzi
 Abbiamo ricevuto ordine di mandare rinforzi
 La nostra brigata ha catturato numerosi prigionieri
 Stringere d'assedio una città
 Trasmettiamo l'odierno bollettino dell' Alto Comando Alleato
 Da quanto tempo si sono allontanati i Tedeschi?
 Dov'è il club del soldato ebreo?
 Dov'è la redazione del giornale „La-hajal“?
 Dove si tiene la rappresentazione della Compagnia militare ebraica?

הגזר הדרך המובילה למחנה של שבויי המלחמה
 צבאותינו עמדו כנגד לחץ האויב
 להגיש את העזרה הראשונה
 אווירונאי קרב שלנו הפילו 16 מטוסי אויב
 החריבו את כל המוסכים שבשדה-התעופה
 אווירונאוטו מסו מעל לעיר
 חזרו למקומותיהם בלי אבדות
 אניה מסחר של האויב טבעה בנמל
 יחידתנו קבלה תגבורת
 קבלנו פקודה לשלוח תגבורת
 הבריגדה שלנו לקחה הרבה שבויים
 לשים מצור על עיר
 אנו מוסרים את הודעת-היום של המפקדה הראשית של בנות הברית
 מתי יצאו הגרמנים?
 היכן נמצא המועדון לחייל העברי?
 היכן המערכת של העתון „לחיל“?
 היכן מתקיימת ההצגה של הלהקה העברית הצבאית?

Anche da noi in Palestina ci sono vigne e aranceti
 Il vostro celebre Toscanini ha diretto il primo concerto dell' Orchestra Palestinese
 Chi si occupa dei rapporti con la Palestine e delle cose sionistiche?
 Il direttore della scuola Ebraica; il segretario della Commissione del Keren Kayemeth; il presidente del Consiglio della Comunità; il maestro di ebraico del gruppo giovanile ebraico; l'istruttore del campo di preparazione agricola; l'ufficio del Comitato di Assistenza

גם אצלנו בארץ יש כרמים ופרדסים
 טוסקניני המפורסם שלכם נצח בקונצרט הראשון של התזמורת הארצישראלית
 מי מטפל בענייני א"י ובעניינים ציוניים?
 מנהל בית הספר העברי
 מזכיר לשכת הקרן הקיימת
 יושב ראש ועד הקהלה
 מורה לעברית של אגודת הנוער
 מדריך מחנה ההכשרה
 משרד ועד העזרה

IN SERVIZIO MILITARE

בשרות הצבא

Alt, chi va là?
 Chi è là? — Son io
 Prego mostrarmi il permesso d'entrata (di passaggio)
 A chi devo rivolgermi per avere un permesso?
 Che accadde?
 E' pronto Lei?
 Sì, sono pronto
 Venga di sopra
 Vada giu'
 Aspetti un momento
 Dov'è il comando della piazza?
 Dov'è l'accampamento palestinese piu vicino?
 Dov'è l'R.T.O.?
 Sono di servizio

עמוד, מי שם?
 מי כאן? — זה אני
 אבקש להראות לי את תעודת הכניסה (המעבר)
 למי עלי לפנות כדי לקבל רשיון?
 מה קרה?
 האם אתה מוכן?
 כן, אני מוכן
 תעלה
 תרד
 חכה רגע
 איפה מפקד העיר (טאון-מיג'ור)?
 היכן המחנה הארצישראלי הקרוב?
 היכן ה־R.T.O. (קצין התחנה)?
 אני בתפקיד

La villa	חווילה, בית כפרי	Il pàscolo	מוֹעָה
L'aranceto	מָרְדֵס	Il giardino	גֵן
La foresta	יַעַר	Il parco	פַּארק
Il bosco	חורשה	La vigna	כֶּרֶם

IL TEMPO

ה ז מ נ

Maggio	מַאי	Il século	מאה (מאה שנה)
Giugno	יוני	L'anno	שנה
Luglio	יולי	Il mese	חודש
Agosto	אוגוסט	La settimana	שבוע
Settembre	ספטמבר	Il giorno	יום
Ottobre	אוקטובר	La notte	לילה
Novembre	נובמבר	Il mattino	בוקר
Dicembre	דצמבר	Di mattina	לפני-צהריים
I giorni della settimana :	ימי השבוע :	Il mezzogiorno	צהריים
Doménica	יום ראשון	Di dopopranzo	אחרי-צהריים
Lunedì	יום שני	La sera	ערב
Martedì	יום שלישי	La mezzanotte	חצות-לילה
Mercoledì	יום רביעי	L'alba, L'aurora	שחר
Giovedì	יום חמישי	Il levar del sole	זריחת החמה
Venerdì	יום שישי	Il tramonto	שקיעת החמה
Sabato	שבת	Oggi	היום
Il giorno festivo	יום-טוב, חג	Ieri	אתמול
Il capo d'anno	ראש השנה	Ier l'altro	שלשום
La festa delle Capanne	כוכית	Domani	מחר
Pàsqua	פסח	Dopodomani	מחרתיים
Pentecoste	שבועות	La stagione	תקופת השנה
Il Natale	חג המולד	La primavera	אביב
L'ora	שעה	L'estate	קיץ
La mezz'ora	חצי-שעה	L'autunno	סתיו
Il quarto d'ora	רבע-שעה	L'inverno	חורף
Il minuto	דקה	Gennaio	ינואר
Il secondo	שנייה	Febbraio	פברואר
L'anno passato, l'altr'anno	אשתקד	Marzo	מארס
		Aprile	אפריל

מ ל ו ן ק צ ר
של המלים הנחוצות ביותר

L'UNIVERSO E LA TERRA

התבל והאדמה

Il fango	ביץ	Il mondo*	תבל
La pianura	מישור	La terra	אדמה
La valle	עמק	Il cielo	שמים
Il monte	הר	L'aria	אוויר
La pendice	מורד	Il fuoco	אש
La collina	גבעה	L'acqua	מים
La cima	ראש (הר)	Il sole	שמש
La roccia	סלע	La luna	ירח
Il fiume	נהר	La stella	כוכב
Il torrente	נחל	L'ombra	צל
La sorgente	מעין	Il freddo.	קור
La foce	שפך-הנהר	Il caldo	חום
La riva	שפה, גדה	La fiamma	להבה
Il lago	אגם, ים פנימי	Il lampo	ברק
La palude, lo stagno	בצה	Il tuono	רעם
La fontana	באר	La nuvola	ענן
La cascata	הפל טים	La pioggia	גשם
Il paese	ארץ	La neve	שלג
La patria	מולדת	La grandine	ברד
L'océano	אוקיינוס	L'arcobaleno	קשת
Il mare	ים	Il gelo	כפור
L'isola	אי	Il ghiaccio	קרח
Il porto	זמל	Il terremoto	רעידת-אדמה
La sponda	שפת-מים	Il vento	רוח
La costa	דיף	Il temporale	סערה
Lo stretto di mare	מיצר	L'uragano	רוח-סערה
Il golfo	מפרץ	Il nord, Il settentrione	צפון
Le onde, i flutti	גלים	Il sud, Il mezzogiorno	דרום
Il promontorio	כף	L'est, L'oriente	מזרח
Il villaggio	כפר	L'ovest, L'occidente	מערב
Il campo	שדה	La sabbia	חול
Il prato	אחו	La pietra	אבן

(* המלים האיטלקיות הנבאו בצירוף תוית מידעת, כדי להקל על השמוש

בהן; בעברית המלים הן בלי "ה" הידיעה.

La mand	יד	Le guance	לחיים
Il dito	אצבע	Il mento	סנטר
Le unghie	צפרגים	Le labbra	שפתים
Il fianco	צד	La bocca	פה
Le coscé	שוקיים	La barba	זקן
La gamba, il piede	רגל	La lingua	לשון
Il ginocchio	ברך	I denti	שנים
Il petto	חזה	La gola	גרון
Il cuore	לב	Il collo	צואר
Il polmone	ריאה	Le spalle	כתפיים
Il fégato	כבד	Il dorso	גב
Lo stómaco	קיבה	Il braccio	זרוע
Le cóstole.	צלעות	Il gómite	מרפק
		Il pugno	אגרוף

ANIMALI

בעלי חיים

L'elefante	פיל	Il cavallo	סוס
UCCELLI:	עופות:	Il bué	שור
Il gallo	תרנגול	La vacca	פרה
La gallina	תרנגולת	Il vitello	עגל
Il pulcino	אפרוח	L'ásino	חמור
L'a'nitra	בהדאון	Il mulo	פרד
L'oca	אוז	L'ariete	איל
Il tacchino	הרינגול-הודו	La pécora	כבש
La colomba, il piccione	יונה	L'agnello	שלה
Il pássero	אנקור	La capra	עז
La rónidine	סנונית	Il gatto	חתול
L'usignuolo	זמיר	Il cane	כלב
L'aquila	גשר	Il maiale	חזיר
PESCI:	דגים:	La lepre	אירגבת
Il pesce di mare	דגים	Il coniglio	שפן
Il pesce d'acqua dolce	דגימהר	Il lupo	זאב
		L'orso	דוב
		Il leone	אריה
		La tigre	נמר

L'anno bisestile   שנה מעוברת   L'anno corrente   בשנה זו השנה
L'anno próssimo   בשנה הבאה

L'UOMO E IL SUO CORPO

האדם וגופו

La nipote	נכדה, בת-אחוז	L'uomo	איש
Lo zio	דוד	Gli uómini	אנשים
La zia	דודה	La donna	אשה
Il cugino	בן-דוד, בן-דודה	Il bambino	ילד
La cugina	בת-דוד, בת-דודה	Il ragazzo	נער
Il matrimonio	נשואין	La ragazza	נערה
Le nozze	חתונה	Il giováne	צעיר
Il marito; lo sposo	בעל, חתן	La giováne	צעירה
La moglie; la sposa	אשה, כלה	L'infanzia	ילדות
Il védovo	אלמן	La gioventú	נעורים
Il fidanzato	ארוס	Il vecchio	זקן
L'órfano	יתום	La vecchia	זקנה
L'amico	ידיד	La vecchiaia	זיקנה
Le membra del corpo	אברי הגוף	La nascita	לידה
La pelle	עור	La vita	חיים
Le ossa	עצמות	La morte	מות
La carne	בשר	La famiglia	משפחה
Il sangue	דם	I genitori	הורים
Le vene	גידים	Il padre	אב
I nervi	עצבים	La madre	אם
I muscoli	שרירים	Il figlio	בן
La testa	ראש	La figlia	בת
Il cráneo	גולגולת	Il fratello	אח
Il cervello	מוח	La sorella	אחות
I capelli	שערות	Il nonno	סבא
La faccia	פנים	La nonna	סבתה
Gli occhi	עיניים	I parenti	קרובים
Il naso	אף	Il cognato	גיס
Le orecchie' gli orecchi	אזניים	La cognata	גיסה
		Il nipote	נכד, בן-אחוז

L'accesso	התקפה
Lo svenimento	התעלפות
Il mal di testa	כאב ראש
Il capogiro	סחרחורת
Il raffreddore	הצטננות, גולה
La tosse	שעול
Il catarro	רייר
La febbre	חום
L'epidemia	מגפה
La tisi	שחפת
Il tifo	טיפוס
La malaria	קדחת
La malattia venérea	מחלת מיין
La ferita	פצע
La cicalatrice	צלקת
L'infezione	הדבקות
Il rimedio	תרופה
La pólvore	אבקה
La cuffa	רפוי

La crudeltà	אכזריות
La viltà	פחדנות
Il coraggio	אומץ
Il dolore	כאב
La gioia	שמחה
Il piacere	הנאה
La tranquillità	שקט
La cortesia	גמול
La verità	אמת
La menzogna	שקר
L'inganno	וימאות
Il sospetto	חשד
La paura	פחד
Lo stupore	התפעלות
L'opinione	דעה
Il sogno	חלום
MALATTIE:	מחלות:
Il dolore	כאב

ARTICOLI DI VESTIARIO

Il fazzoletto	ממחטה
I bottoni	כפתורים
L'orologio	שעון
L'aneflo	טבעת
Il braccialeto	צמיד
Gli occhiali	משקפים
I calzoni	מכנסים
La camicia	כותנות
Le mutande	תחתונים
Le calze	גרבים
La cravatta	עניבת
Il paio	זוג
La bretelle	כתפות
La cintura	תגורה
Gli stivali	מגפים

Il panno	אריג
La tela	פשתן
Il cotone	כותנה
La seta	משי
Il cappello	כובע
Il cappello coloniale	כובע פקק
Il berretto	ברט
Il mantello	מעיל
L'impermeabile	מעיל-גשם
Le ma'niche	שרוולים
Il colletto	צווארון
Il gilè, il panciotto	חזיה
Le scarpe	נעלים
Le pantófole	סנדלים
I guanti	כפתות

חלקי לבוש

ALBERI:

La quercia
La palma
L'acacia
L'olivo
Il pinò
Il cipresso

עצים:
אלון
דקל
שיטה
זית
אדרן
ברוש

Il luccio	זאבי-המים
Il carpione	קרפיון
Il salmone	כלמוד
La trota	שמך
La sardina	סרדין
L'aringa	דג מלוח

INSETTI: חרקים:

METALLI:

L'oro
L'argento
Il platino
Il rame
Il ferro
L'acciaio
Il piombo
Lo stagno
Lo zinco
Il mercurio
Il bronzo
L'ottone

מתכות:
זהב
כסף
זהב לבן, פלטינה
נחושת
ברזל
פלדה
עופרת
בדיל
אבץ
כספית
ברונזה
פליו

L'ape	דבורה
La farfalla	פרפר
La mosca	זבוב
La zanzara	יתוש
La cimice	שפשש
La pulce	פרעוש
Il pidocchio	כנה
L'óstrica, la conchiglia	צידמה
Il ga'mbero	סרטן
La tartaruga	צב
Il serpente	נחש
La vipera	אפעה

החושים והסגולות הנפשיות
I SENSI E LE FACOLTA' MENTALI

La follia
La volontà
La fede
L'amore
L'odio
La pazienza
L'ira
Il carattere
La giustizia

La vista	ראיה
L'udito	שמיעה
L'odorato	חוש-הריח
Il gusto	חוש-הטעם
Il tatto	חוש-הנגיעה
L'anima	נשמה
La memoria	זכרון
La ragione	שכל
La sapienza	בינה, חכמה

Il sale	מלח	Il cassetto	מגרה
Lo zu'cchero	סוכר	L'asciugamano	מגבת
Il pepe	פלפל	Il sapone	סבון
L'aceto	חומץ	Il catino	כיר
L'olio	שמן	La lampada	עששית, מנורה
Il miele	דבש	Il fiammifero	גפרור
La colazione	ארוחת הבוקר	Il cerino	גפרור שועה
Il pranzo	ארוחת הצהריים	Il fiammifero	חימום
La cena	ארוחת הערב	Il carbone	פחם
La minestra	מרק, זייסה	Il paniere	סל
La zuppa alla marinara	מרק דגים	La brocca	כד
Il brodo di carne	מרק בשר	Il secchio	דלי
Il consommè	בוליון	La bottiglia	בקבוק
Gli spaghetti; i maccheroni	אטריות	Il bicchiere	כוס
Il lessò (il bollito)	בשר מבושל	L'oste	בעל בית מלון
L'arrosto	בשר צלוי	L'ostessa	בעלת בית מלון
La carne di manzo	בשר בקר	Il cameriere	משרת, מלצר
La carne di vitello	בשר עגל	La cameriera	משרתת
Le costolette	צלעות	La lavandaia	מכבסת
Il risotto	דיסת אורז	Il cuoco	טבח
La polenta	דיסת תירס		
La lingua	לשון	LA TAVOLA:	שולחן:
Il salame	נקניק	Il vasellame,	כלי שולחן
La salsiccia	נקניקיה	le posate	
Il sugo	מיץ	La tovaglia	מפה
La pasta (dolce)	עוגה	Il tovagliuolo	מפית
Il burro	חמאה	Apparecchiare la tavola	ערך השולחן
Il formaggio	גבינה	Il tondo; il piatto	צלחת
Il groviera	גבינה שויצית	Il cucchiaino	כף
L'uovo	ביצה	Il coltello	סכין
La frittata	חבייתה	La forchetta	מזלג
Il vino	יין	La caraffa,	בקבוק למים
Il thè	תה	la brocca	
La birra	בירה	La tazza	ספל

בית מדרש לרבנים
Il collegio rabbinico

LA CASA: בית

Il muro	קיר
Il tetto	גג
I mattoni	לבנים
Le tegole	רעפים
La finestra	חלון
Il vetro	זכוכית
La persiana	תריס
La porta	דלת
La serratura	מנעול
La chiave	מפתח
La cantina	מרתף
La cucina	מטבח
Il camino	ארובה
Le scale	מדרגות
La stanza, la camera	חדר
La sala	אולם
La latrina; il cesso	בית כבוד
Il soffitto	תקרה
Il pavimento	רצפה
La sala da pranzo	חדר האוכל
La camera da letto	חדר השנה
La baracca	צריף
Il piano	קומה
La stufa	תנור
La tavola	שולחן
La sedia	כסא
L'armadio	ארון
Il letto	מטה
Il cuscino	כר
Il lenzuolo	סדין
Il materasso	מזרן

LA CITTA'

La capitale	עיר הבירה
Il sobborgo	פרבר
Il quartiere	רובע
La piazza	ככר
La via	רחוב
Il vi'colo	סמטה
Il ponte	גשר
Le mura	חומות
La porta	שער
La torre	מגדל
L'edifizio	בנין
La chiesa	כנסייה
Il duomo	קתדרלה
Il cimitero	בית קברות
Il palazzo	ארמון
Il municipio	עיריה
Il castello	טירה
La caserma	קסקטין
La posta	דואר
La banca	בנק
L'università	אוניברסיטה
Il teatro	תיאטרון
Il cinema	קולנוע
La farmacia	בית מרקחת
L'ospedale	בית חולים
La bottega	חנות
L'albergo	בית מלון
La questura, la polizia	משטרה
Il tribunale	בית משפט
La prigione	בית סוהר
La stazione	תחנה
Il monumento	מצבת זכרון
La sinagoga, il Tempio Israelitico	בית כנסת
La scuola	בית ספר

ה ע י ר

PROFESSIONI מקצועות

Il negoziante	סוחר	Il médico	רופא
Il libraio	מוכר ספרים	Il farmacista	רוקח
Il sarto	חייט	Il professore	מורה
Il calzolaio	סנדלך	Il maestro di lingue	מורה ללשונות
Il falegname	נגר	L'artista	אמן
Il magnano	מסגר	Il mu'sico	מוסיקאי
Il fabbro-ferraio	נפח	Il pittore	צייר
Il macellaio	קצב	L'architetto	ארכיטקט
Il vetraio	זגג	L'avvocato	עורך דין
Il fruttivendolo	מוכר ירקות	Il giu'dice	שופט
Il cambia-valute	חלפן	L'ufficiale	קצין

TITOLI תארים

L'ambasciatore	ציר	L'imperatore	קיסר
Il presidente	נשיא	Il re	מלך
Il governatore	מושל	La regina	מלכה
Il comandante	מפקד	Il duca	נסיך, דוכס
Il papa	אפיפיור	Il marchese	מורקז
Il prete	כומר	Il conte	רוזן
Il rabbino	רב	Il segretario di Stato	מוכר המדינה

NOMI GEOGRAFICI: שמות גאוגרפיים

Caifa	חיפה	Europa	אירופה
Giaffa	יפו	Asia	אסיה
Acce, S. Giovanni d'Acri	עכו	Africa	אפריקה
Galilea	הגליל	América del Nord	צפון אמריקה
Il Carmelo	הכרמל	América del Sud	דרום אמריקה
Il Giordano	הירדן	Australia	אוסטרליה
Il Mar Morto	ים המלח	Palestina	ארץ ישראל
Il Lago di Tiberi'ade	ים כנרת	Terra Santa	ארץ הקודש
Inghilterra	אנגליה	L'ebreo, l'Israelita	יהודי
Inglese	אנגלי	Gerusalemme	ירושלים

Il pisello	עדשה	Il caffè	קפה
La fava	פול	L'acquavite	וודקה, יין שרוף
Il pomodoro	עגבניה	La cioccolata	שוקולד
Il cavolo	כרוב	Il latte	חלב
I cetrioli	מלפפונים	La gazosa	סודה
L'insalata	חסה	La limonata	לימונד
La cipolla	בצל	Il gelato	גלידה
L'aglio	שום	La verdura	ירקות
I peperoni	פלפל	Le patate	תפוחי אדמה
		Il fagiuolo	אסונה

LA FRUTTA פירות

Il dattero	תמר	La mela	תפוח
La banana	בננה	La pera	אגס
Lo zibibbo	צמוקים	La prugna, la susina	שוקה
La fra'gola	תות שדה	La ciliegia	דובדבן
Il lampone	סטל	La castagna	ערמון
		La pesca	אפרסק
DOLCI: תרופים		L'albicocca	משמש
La torta	טורט	La ma'ndorla	שקר
La focaccia	עוגה	Il limone	למון
Il budino	פודינג	L'arancia	תפוחי זהב
Il biscotto	ביסקוויט	L'uva	ענבים
La marmellata	ריבת	La noce	אגוז
La composta	לסתן	Il fico	תאנה

VIAGGIO, COMUNICAZIONI נסיעה, תחבורה

L'autista	נהג	La strada ferrata	מסלת ברזל
Il vetturino, il cocchiere	עגלון	Il treno, la ferrovia	רכבת
Il capotreno	לואי, קונדוקטור	La locomotiva	קטר
Il battello a vapore	אנית קיטור	La macchina	מכונה
La stazione	תחנה	La vettura	קרן
La corsa	נסיעה	La carrozza	עגלה
		L'automobile	אוטו מוביל

Arrénderesi	היכנע	Il mercantile	אגיה מסחרית
Aggirare	אנה	La nave da trasporto	אגיה-משא
L'ala	אנה	Il piróscafo	אגיה-קיסור
Distruggere	השמד	Il siluro	טורפדו
Danneggiare	הזק	Il soldato	חייל
Affondare	הטבע	L'ufficiale	קצין
Affondarsi	טבוע	Il marinaio	מלח
Abbattere	הוריד ביריה	Il pilota	טייס
Sganciare bombe	זרוק פצצות	Il generale	גנרל
Fu abbattuto	הורד	Il colonnello	קולונל
Pérdere	אבד	Il maggiore	מג'ור
Vincere	נצח	Il capitano	קפיטן
Dichiarare la guerra	הכריז מלחמה	Il tenente	לויטננט
La parte bel- ligerante	הצד הלוחם	Il sottotenente	שני
Lo Stato neutrale	מדינה נויטרלית	Il sergente maggiore	סרג'נט מיג'ור
Il nemico	אויב	Il sergente	סרג'נט
L'alleato	בעל ברית	Il caporale	קורפורל
L'accampamento	מחנה	L'ammiraglio	אדמירל
Lo stato maggiore	המטה הראשי	La difensiva	הגנה
Il generalíssimo	המפקד הראשי	L'offensiva	אופנסבה, התקפה
L'allarme	אזעקה	Il fronte	חזית
Fare la pace	כרות שלום	L'attacco	התקפה
L'armistizio	שביתת נשק	La superiorità	יתרון
Il gendarme, la guardia	שוטר	La battaglia	קרב
Il fucile	רובה	L'assedio	מצור
Le mine	מוקשים	Avanzare	התקדם
La mitragliatrice	מכונת-יריה	Ritirarsi	לסגת
La pattuglia	משמר	Fuggire	ברוח
		Occupare, conquistare	כבוש
		Sono stati uccisi	נהרגו
		Il prigioniero	שבוי

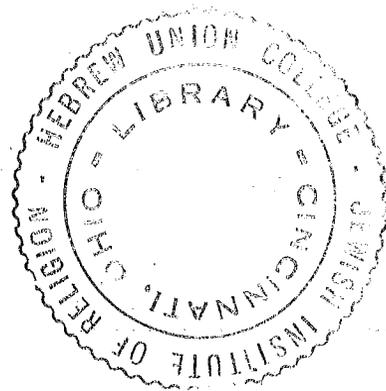
SOSTANTIVI שוֹתֵי הַעֵם

Il contadino	אכר	La concórdia	אהדות
L'arte	אמנות	Il cittadino	אזרח

Mosca	מוסקבה	Londra	לונדון
Germania	גרמניה	Tamigi	תמוזה
Tedesco	גרמני	Italia	איטליה
Grecia	יוון	Italjano	איטלקי
Greco	יווני	Roma	רומא
Atene	אתונה	Nàpoli	נאפולי
Jugoslavia	יוגוסלביה	Firenze	פלורנץ
Jugoslavo	יוגוסלבי	Milano	מילנו
Spagna	ספרד	Livorno	ליבורנו
Spagnuolo	ספרדי	Torino	טורין
Libia	לוב	Génova	ג'נואה
Abissinia	חבש	Trieste	טרייסט
Stati Uniti	ארצות הברית	Pàdova	פדואה
Turchi'a	תורכיה	Tévere	טיבר
Giappone	יפן	Francia	צרפת
Egitto	מצרים	Francesce	צרפתית
L'Unione Soviética	ברית המועצות	Parigi	פאריס
Il vicino Oriente	המזרח הקרוב	Russia	רוסיה
		Russo	רוסי

LA GUERRA הַמִּלְחָמָה

L'aeroporto	שדה-תעופה	L'esército; le truppe	צבא
L'aerona'utica	חיל תעופה	Militare	צבאי
La Flotta	צי	L'arma	נשק
Il carro armato	טנק	Il corpo	קורפוס
L'apparecchio; l'a- eroplano	מטוס	La divisione	דיביזיה
Il bombardiere	מפציץ	La brigata	בריגדה
Il caccia	אווירון-צייד	Il reggimento	נדוד
Lieve, leggiero	קל	Il battaglione	בטליון
Pesante	כבד	La compagni'a	קומפניה
L'incrociatore	צלבונית אגיה-סיוור	L'unità	יחידה
La torpediniera	אגיה משוהית	La fanteria	חיל-רגלים
Il sottomarino	צוללת	L'artiglieri'a	חיל תותחים
La nave	ספינה, אגיה	Il cannone	תותח
		La cavalleri'a	חיל-פרשים

La carta geografica	מפה	Il traditore	בוגד
La bu'ssola	מצפן	La vergogna	בושה
Il posto	מקום	La fuga	בריחה
Il per'icolo	סכנה	Il ladro	גנב
Il resto	עודף	Il furto	גניבה
L'aiuto	עזרה	La confessione	הודאה, ודוי
L'affare	עסק	L'invito	הזמנה
Il consiglio	עצה	L'abitudine	הרגל
La sentenza	פסק-דין	Il débito	חוב
Il congedo	פרידה, חופשה	Il dovere	חובה
Il bisogno	צורך	L'éstero	חוץ-לארץ, נכר
La condizione	תנאי	La forza	כח
Il cómpito	הפקיד	Lo scopo	מטרה
L'attenzione	השומת-לב	Il genere, la qualità	מין

AGGETTIVI

שמות-תואר

Salato	מלוח	Bravo; valoroso	אמיץ
Ubbidente	מצייית	Lungo	ארוך
Amaro	מר	Raro	בלתי-שכיח
Dolce	מתוק	Sano	בריא
Cómodo	נוח	Alto	גבוה
Basso	נמוך	Grande	גדול
Eternó	נצחי	Forte	חזק
Stanco	עייף	Débole.	חלש
Póvero	עני	A'cido	חמוץ
Triste; mesto.	עצוב	Bello	יפה
Curvo	עקום	Diritto	ישר
Riccó	עשיר	Esatto	מדויק
Saggio	חכם, פיקח	Célere, rapido	מהיר
Stretto	צר	Vile	מג'בל
Sacro; santo	קדוש	Pronto	מוכן
Pi'ccolo	קטן	U'tile	מועיל
Avaro	קמצן	Falso	מזויף
Breve; corto	קצר	Brutto	מכוער
Diverso	שונה	Duro	קשה
Allegro	שמח	Largo	רחב

ד"ר מ. אבידני

איטלקית

פרקי דקדוק • שיחוד

מהדורה שנייה מתוקנת
בעריכת
פרופ' דנטה לאטס

תל-אביב, תש"ה

219532
Dr. M. AVIDANI

MANUALETTO DI

LINGUA ITALIANA

GRAMMATICA • VOCABOLARIO

SECONDA EDIZIONE
riveduta e corretta
dal
Prof. DANTE LATTES

TEL-AVIV 1945